

Nájem se nevyplácí

Nájemní bydlení pro nás nyní nemá finanční smysl, říká zakladatel skupiny Crestyl Omar Koleilat.

ROZHOVOR
STR. 16-17

PRÁVĚ V PRODEJI

KOMENTÁŘ: EVROPSKÝ TEST, DOMÁCÍ LEST / STR. 14

🌐 CZK/EUR • 25,820 / -0,030 Kč 🌐 CZK/USD • 23,181 / -0,108 Kč 🌐 PX • 1038,09 / -0,44 % 🌐 BITCOIN • 7730,00 \$ / -1,92 % 🌐 ZLATO • 1286,90 \$ / +0,14 %

Václavák v centru zájmu

Václavské náměstí čeká **výrazný rozvoj**. V lokalitě přibudou **hotely, restaurace, obchody i kanceláře**. Developeři slibují, že se z neznámějšího českého náměstí stane **prémiová oblast**.

PRAHA / STR. 4-5

9 771803 454307 19852

Zápisník
Daniela
NOVÁKA

Zlaté životko

Italská pojišťovna Generali chce podle zdrojů agentury Bloomberg koupit byznys americké pojišťovny MetLife ve střední Evropě, a to včetně České republiky. Hodnota transakce může převýšit 51 miliard korun. Expanze v srdci starého kontinentu je základním pilířem současné strategie Generali. Podle jednoho z italských analytiků je region „klenotem v koruně Generali“. A pak že investiční životní pojistky nemají smysl.

Před dvaatřiceti lety byl v Ostravě položen základní kámen nového krajského sídla KSČ. A protože čas utíká jako voda, byla tento týden budova slavnostně otevřena. Jen místo papalášů bude sloužit technologickým firmám jako vědeckotechnický park a podnikatelský inkubátor. Uvidíme, co se tam bude dít za dalších dvaatřicet let.

Skupina ČEZ řeší, zda prodá svá aktiva v Rumunsku. Pokud se tak rozhodne, bude to definitivní konec balkánského dobrodružství polostátního koncernu. Balkánská dechovka teď bude v Duhoové 2 asi nějaký čas tabu.

Číslo dne

570

tisíc odběratelů
loni změnilo podle
dat Operátora trhu
s energiemi OTE
svého dodavatele.

PŘEHRADY JSOU TĚMĚŘ PLNÉ

Foto: čtk

NA POVODŇOVÝ STAV se přes noc dostaly hladiny toků na více než třech desítkách míst v republice. Většina byla na nejnižším stupni aktivity, na třech místech se toky postupně vyšplhaly až na třetí stupeň, tedy ohrožení. V Moravskoslezském kraji měli hasiči kvůli vodě zhruba dvě stovky výjezdů. Hlavně čerpali vodu ze sklepů či garáží, čistili kanalizace, větve zanesené koryta potoků a odstraňovali bahno ze silnic. Také na Frýdlantsku se voda vylila do luk a zaplavila silnice. Přehrady v místech, která v uplynulých dnech vydatný déšť zasáhl, jsou téměř plné. Vodohospodáři regulují přítok a odtok z nádrží tak, aby nepřetekly, zároveň si však udržely dost vody pro případné další období sucha. Na snímku je spadlá opěrná zeď jezů na řece Smědé v Hejnicích na Frýdlantsku.

Sociálním službám chybějí dvě miliardy

Pavel OTTO

S propouštěním zaměstnanců počítají poskytovatelé sociálních služeb v krajích, pokud příští měsíc nedostanou od státu kolem dvou miliard korun. Podle neziskového sektoru a také představitelů pětice opozičních stran se může výrazně zhoršit péče o ohrožené rodiny s dětmi, seniory nebo těžce nemocné.

KDU-ČSL, ODS, Piráti, TOP 09 a STAN svolaly na příští středu mimořádnou schůzi sněmovny. „Problém s financováním sociálních služeb je tak vážný, že hrozí kolaps péče pro ty, kteří se o sebe nemohou postarat,“ varoval šéf KDU-ČSL Marek Výborný. Předseda občanských demokratů Petr Fiala

se pozastavil nad tím, že stát utrací za slevy na jízdné pro studenty a důchodce šest miliard ročně, ale nezajistí prostředky pro lidi, kteří pomoc skutečně potřebují.

Například Praha, která je zároveň krajem, požadovala

a přitom jim předává plnění svých úkolů. To je absurdní,“ uvedla Johnová. „Vláda navíc chystá na příští rok další drastické snížení prostředků až na nulu,“ tvrdí.

To odmítl mluvčí ministerstva financí Michal Žurovec.

Problém je tak vážný, že hrozí kolaps péče pro ty, kteří se o sebe nemohou postarat, varoval šéf KDU-ČSL Marek Výborný.

pro letošek na sociální služby 90,7 milionu korun. Podle radní pro sociální politiku a zdravotnictví Mileny Johnové (Praha sobě) však obdržela jen 17 milionů. Stejně jako pražské městské části dopadly i ostatní české obce. „Stát jim vyplatil jen dvacet procent z potřebných peněz

„S žádným krácením se nepočítá,“ řekl a dodal, že za poslední čtyři roky se dotace na sociální služby zvýšily o sedm miliard. Kroky k uklidnění v sociálních službách očekává ministryně financí Alena Schillerová hlavně od ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV). Fi-

nancování musí podle ní být z více zdrojů, nedá se čekat, že by vše sanoval stát.

MPSV je připraveno na sociální práci ve městech a obcích uvolnit ještě 85 milionů korun. O další částce chce pak vyjednávat. Ministryně Jana Maláčová (ČSSD) to řekla během sjezdu Svazu měst a obcí v Ostravě. Slíbila také, že bude iniciovat jednání vlády s Asociací krajů a zasadí se o doplacení peněz, které mají regiony slíbené už od loňska.

Krajům chybějí podobně jako hlavnímu městu značné částky, třeba Karlovarskému přes 180 milionů. Pardubický hejtman Martin Netolický (ČSSD) potřebuje 110 milionů. „Požadujeme je pouze na udržení sociálních služeb, nikoliv na jejich další rozvoj,“ řekl.

Jen Češi volí europoslance dva dny

Začaly volby do Evropského parlamentu. Zatímco Britové a Nizozemci mají po včerejšku odvoleno, ve většině zemí včetně Česka se volební místnosti teprve otevřou. Češi jsou jediní unijní voliči, kteří mohou své europoslance volit ve dvou dnech, v pátek a v sobotu, drtivá většina evropských zemí plánuje volby až na neděli.

Právě v neděli v jedenáct hodin večer po uzavření poslední italské volební místnosti budou známé první výsledky. A to i za Českou republiku, byť tuzemské hlasy budou spočítány už v průběhu soboty. „Každý typ voleb má nějaké specifikum, tentokrát je to utajení výsledků a čas jejich zveřejnění až po nedělní 23. hodině,“ řekla Eva Krumpová z Českého sta-

Kdy se rozhoduje v unijních zemích

čtvrtek 23. května	Nizozemsko, Velká Británie
pátek 24. května	Česká republika, Irsko
sobota 25. května	Česká republika, Lotyšsko, Slovensko, Malta
neděle 26. května	Německo, Francie, Belgie, Itálie, Španělsko, Portugalsko, Dánsko, Švédsko, Finsko, Estonsko, Litva, Polsko, Rakousko, Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko, Bulharsko, Chorvatsko, Řecko, Lucembursko, Kypr

Pramen EU

tistického úřadu. Úřad ještě v neděli po uzavření italských volebních místností oznámí celkové výsledky za Česko včetně rozdělení mandátů. Výsledky za EU by měly být známé v průběhu noci.

V Česku mohou přijít lidé k urnám tradičně v pátek od dvou hodin odpoledne do desíti večer, v sobotu pak od osmi hodin ráno do dvou hodin odpoledne. Češi rozhodují o obsazení 21 křesel

v Evropském parlamentu a mohou vybírat z rekordních 39 politických uskupení a 842 kandidátů. Každý volič může zakroužkovat maximálně dva kandidáty a tím jim udělit preferenční hlas.

Odhady sázkařů mluví spíše ve prospěch sněmovních stran, bude však významně záležet na volební účasti. Vítězství bude obhajovat hnutí ANO, své mandáty budou hájit také europoslanc-

ci za TOP 09 a STAN, ČSSD, ODS, KDU-ČSL či KSČM. Nové zástupce v Bruselu by mohli získat Piráti nebo hnutí SPD. Spíš než osobnosti budou lidé volit podle stran, míní odborníci. „Voliči budou hlasovat primárně na základě domácích stranických preferencí,“ řekl politolog Josef Mlejnek.

Celkem má Evropský parlament 751 členů, v případě odchodu britských europoslanců kvůli brexitu se jejich počet sníží na 705. Voliči budou mít nepřímý vliv i na obsazení dalších unijních pozic, zejména post předsedy Evropské komise, kterého chtějí nominovat europoslanci.

TÉMA STR. 6-7
NÁZORY STR. 14

NGUYEN Thuong Ly

Krátce

Zemědělci žádají rovné podmínky v EU

Zachování rovných podmínek pro české zemědělce v rámci EU žádá petice podepsaná 16 400 lidmi. Odmítají mimo jiné omezení unijních dotací podle velikosti zemědělského podniku. Petici převzal předseda Senátu Jaroslav Kubera (ODS).

Zeman jmenoval nové profesory

Dekrety 63 nových profesorů podepsal prezident Miloš Zeman. Jsou mezi nimi hlavně odborníci technických věd a lékaři. Titul získali i biologové, chemici, ekonomové, historici a další humanitní vědci. Mezi novými profesory je deset žen. /čtk/

**PRÁVĚ
V PRODEJI**

**DALŠÍ
NA MUŽ
ZABITÍ**

**AMERICKÉ
FEMINISTKY
O DELONVI:
„NEDÁVEJTE MU
CENU V CANNES!
FACKOVAL
ŽENY!“**

**KUPOJTE TAKÉ
NA WWW.IKIOSEK.CZ/REFLEX**

Z Václavského náměstí se stává dobrá adresa

Kromě demonstrací zažívá Václavské náměstí v Praze v posledním období rovněž silnou aktivitu reálných investorů a developerů. Mění se skladba vlastníků tamních domů, začínají se významné renovace. V lokalitě přibudou hotely, restaurace, obchody a kanceláře. Praha současně připravuje celkovou rekonstrukci náměstí.

„Lze očekávat, že lidé sem budou častěji a více chodit, pobytová funkce náměstí se zvýší, obchody budou mít více zákazníků a vyšší tržby. Pravděpodobně se vymění nájemci řady nemovitostí. Ubude nevěstinců a prvoplánových suvenýrů, přibude obchodů zavedených značek,“ řekl Jan Adámek, majitel reálné kanceláře Jan Reality a současně předseda Sdružení Nového města Pražského. Rekonstrukce náměstí podle něj v horní části Václaváku zvedne ceny nemovitostí o deset až patnáct procent.

V souvislosti s plánovanou renovací náměstí letos v dubnu skončila složitá rekonstrukce kanalizační stoky. „Předpokládáme, že letos budou práce na revitalizaci pokračovat postupně v další části náměstí,“ sdělil náměstek primátora Petr Hlaváček (za TOP 09). Magistrát zároveň připravuje projektovou dokumentaci pro územní řízení k možnému návratu tramvají.

Nejviditelnější stavební aktivitou v lokalitě je nyní stavba obchodního a kancelářského centra na rohu s Opletalovou ulicí. Bude tam třeba i první obchodní irské oděvní značky Primark v Česku. Do nedávna se projekt jmenoval Květinový dům. Nyní se jmenoval na The Flow Building.

Václ. n. 1

Václ. n. 2 a 4

Václ. n. 3

Václ. n. 25

Václ. n. 47

Opletalova 4 a 6

Paláce Euro a Astra
Dvě sousední budovy si v roce 2017 pořídila jako investici pojišťovací skupina **GENERALI**. Současně se do novějšího Eura nastěhoval prodejce sportovního oblečení a obuvi **Foot Locker** a otevřel tam svůj největší stredo-evropský obchod.

Palác Koruna
Pozdně secesní stavba ve vlastnictví miliardářské rodiny **PLACHÝCH** prodělává postupnou rekonstrukci. Dočkat se má také nové fasády. Naopak se neuskuteční znovuotevření Automatu **Koruna**. Obnově legendárního bufetu již nepřeje situace na trhu.

Grandhotel Evropa
Renovovaná secesní perla náměstí se po dokončení rekonstrukce přejmenuje na **W Prague**. Řetězec **Marriott** pod tímto názvem do Prahy poprvé uvede svou luxusní značku. Současně po dostavbě přejde vlastnictví hotelu do rukou byznysmena **FERIDA NASRA**.

Palác Diamant
Původní historický **Diamant** byl zbourán v roce 2007. Stejnou náhradu postavil rakouský developer o šest let později. V budově je mimo jiné největší prodejna řetězce **C&A** ve střední Evropě. Na jaře 2019 nemovitost koupila kanadská **BMO FINANCIAL GROUP**.

The Flow Building
Dnedávna projekt známý jako **Květinový dům** vyrůstá na místě původní stavby, jejíž demolice dlouho budila vášně. Jméno hlavního nájemce obchodů developer **FLOW EAST** stále ještě drží v tajnosti, ale podle informací z trhu tam bude mít první českou prodejnu módního řetězce **Primark**.

Opletalova 4 a 6
Bývalý majitel zemědělského holdingu **Agropol JIRÍ MALÚŠ** se po jeho prodeji **Andreji Babišovi** rozhodl předejít bývalou centrálu skupiny na moderní kanceláře a byty. Po komplikovaném povolenacím řízení to vypadá, že dospěl do finále a bude moci konečně kopnout do země.

Na stejné straně náměstí jen o několik desítek metrů dál začala dlouhé roky plánovaná rekonstrukce a dostavba secesního Grandhotelu Evropa. Po dokončení tam řetězec **Marriott** uvede do Česka luxusní hotelovou značku **W**. Současně vlastnictví nemovitosti přejde z rakouské skupiny **Julius Meinl** do rukou zakladatele cestovní kanceláře **Exim Tours Ferida Nasra**. „Mým cílem je, aby z Evropy bylo opět luxusní místo jako za první republiky,“ řekl Nasr.

Těsně u Václavského náměstí na začátku **Opletalovy** ulice chystá přestavbu dvou domů exmajitel skupiny **Agropol Jirí Maluš**. Vzniknou tam hlavně kanceláře a byty. Rušno je i ve spodní části Václaváku. Kanadská bankovní skupina **BMO Financial Group** tam na jaře za více než dvě miliardy korun koupila centrum **Diamant**.

Proměnou prochází též **Palác Koruna**. „Do budoucna plánujeme vytvořit nové retailové plochy, kulturnější propojení s vestibulem metra. S tímto krokem budou spojeny další investice včetně nové fasády,“ uvedl byznysmen **Tomáš Plachý mladší**, do jehož skupiny **Safichem** nemovitost patří. S obnovením někdejšího legendárního bufetu **Automat Koruna** už ale nepočítá.

Jedním z největších plánovaných projektů v lokalitě je rozsáhlá výstavba ve vnitrobloku mezi Václavským náměstím a ulicemi **Na Příkopě**, **Jindřišská** a **Panská**. Hlavním nájemcem v projektu nazvaném **Savarin** bude společnost **Time-out**. V centru metro-pole bude provozovat pod jednou střechou velký prostor plný bister a restaurací. Podobný koncept stejné firmy v Lisabonu se stal v portugalském hlavním městě jedním z hlavních turistických magnetů.

Woolf: Praha bude pyšná

Pro realitního podnikatele **Jamese Woolfa** a jeho společnost **Flow East** tvoří **Václavské náměstí centrum byznysu**. Hned vedle svého **Hotelu Jalta** tam na rohu s **Opletalovou ulicí** buduje kancelářské a obchodní centrum dosud známé jako **Květinový dům**. Developer se však rozhodl pro **změnu podoby i názvu projektu**.

Foto: E15 Michael Tomáš

EB Rozhodli jste se upustit od názvu Květinový dům. Proč?

Praha zastává pozici jednoho z nejvýznamnějších hlavních měst v Evropě. Směřují sem nové investice, obchodní cesty, talentovaná pracovní síla. Město zažívá příliv nových technologií, myšlenek a kreativních podnětů z celého světa. Ducha tohoto „flow“, jenž je Praze vlastní, chceme vdechnout i naší budově na Václavském náměstí. Podle nás jméno „The Flow Building“ toto vše shrnuje jednoduchým, zapamatovatelným a atraktivním způsobem.

EB Změníte rovněž podobu stavby?

Co se exteriéru týče, nejvýraznější změnou proti prvotním plánům je celková světlá barevnost. Většina fasádních prvků bude bílá, stejně tak je světlý na fasádě použitý kámen spíšský travertin. Ten je aplikován i na fasádě sousedního Hotelu Jalta. Tím pádem The Flow Building plynule vizuálně naváže na stávající zástavbu.

EB Ovlivní nové projekty, jako je VN47, Hotel Evropa či Savarin, plánovaná rekonstrukce náměstí a ceny nemovitostí a nájmu v lokalitě?

Myslím, že nový hotel „W“ obnově Václavského náměstí pomůže, stejně tak potenciální výstavba projektu Savarin. Samozřejmě za předpokladu získání potřebných povolení. Plánovaná renovace náměstí by z něj rovněž měla učinit místo, na které bude Praha pyšná.

EB Na Václavském náměstí vznikají nové kanceláře i retail. Neznamená to však, že z něj nakonec zmizí bytová funkce, respektive lidé žijící v okolních domech?

Nevím o projektech, které by na Václavském náměstí snižovaly počet jednotek dostupných pro rezidenční bydlení. Na druhou stranu

Centra měst by měla mít silnou, živou komunitu rezidentů.

jsem slyšel mnoho o tom, že v centru Prahy dramaticky narůstá počet bytů využívaných pro potřeby Airbnb. To počet stálých rezidentů Prahy 1 snižuje. Osobně mám za to, že centra měst by měla mít silnou, živou komunitu rezidentů. Tato problematika je ale otázkou agendy místní samosprávy.

EB Nedávno se objevila zpráva, že pronajmete retailovou část VN47 řetězci Primark. Máte již silného nájemce rovněž pro kanceláře?

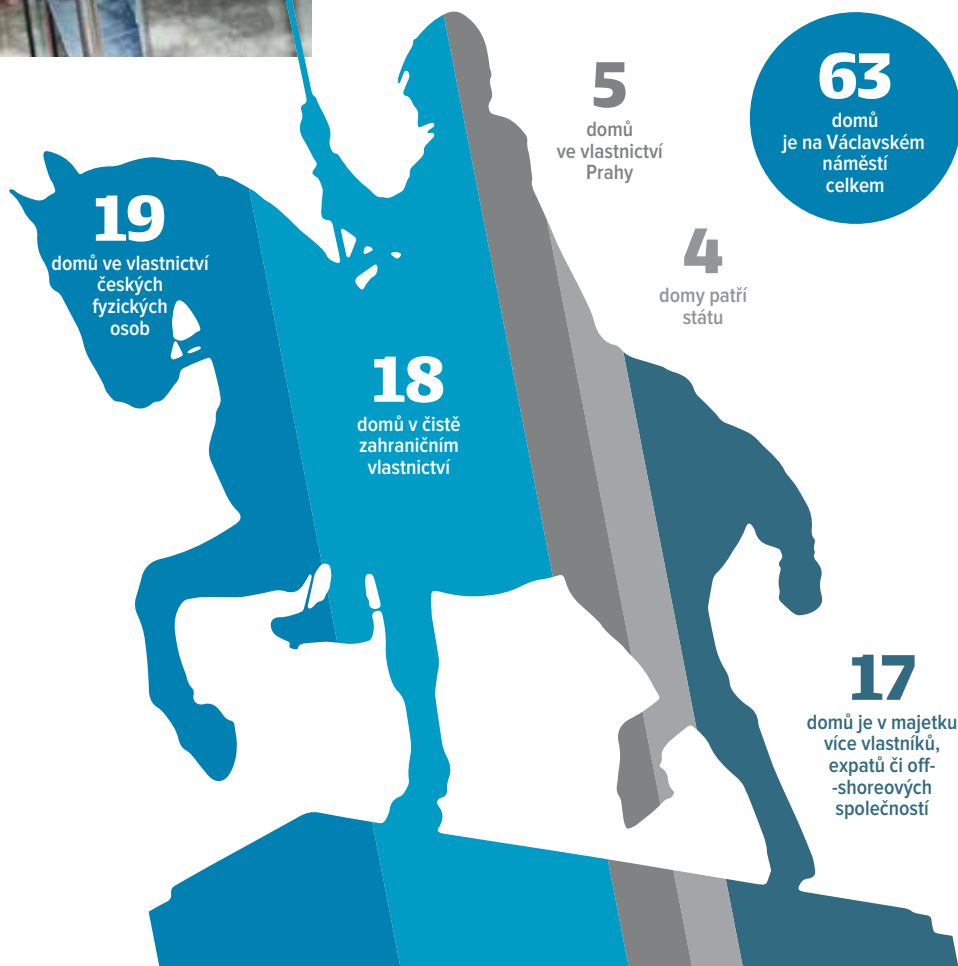
Jméno nájemce, se kterým byla smlouva na maloobchodní prostory The Flow Building podepsána, jsme dosud nezveřejnili. Některá kancelářská patra jsou již rezervovaná. U zbytku se zaměřujeme na aktivní propagaci potenciálním nájemcům. Očekáváme, že dosáhneme plného obsazení celých 15 tisíc metrů čtverečních kanceláří v budově ještě před dokončením její výstavby.

EB Pokud se naskytne příležitost, počítáte na Václavském náměstí s nákupem dalších nemovitostí?

Ano. V Praze je to nejlepší lokalita.

Připravil
Daniel NOVÁK

Kdo jsou majitelé domů na Václaváku

Volby, k nimž nechodíme

Volby do Evropského parlamentu v Česku pravidelně poznamenává nízká volební účast. Nezájem Čechů o výběr europoslanců byl patrný zejména před pěti lety, kdy volební účast poklesla k 18 procentům. Ani v předchozích kláních však český volič aktivitou nevyňikal. Jak v prvních volbách těsně po vstupu do unie v roce 2004, tak o pět let později volební účast v Česku těsně přesáhla 28 procent, zatímco v celé unii přišly k urnám více než dvě pětiny oprávněných voličů.

Stejně jako jinde v Evropě se i v tuzemsku eurovolby

zařadily mezi takzvané volby druhého řádu. Pro srovnání - zatímco ke sněmovním či prezidentským volbám chodí pravidelně zhruba 60 až 65 procent oprávněných voličů, poslance Evropského parlamentu vybírá přibližně stejné procento lidí jako senátory a méně než krajské či obecní zastupitele.

Je pravda, že zájem o eurovolby setrvale klesá v celé Evropě už od těch prvních v roce 1979 a také v ostatních zemích unie se eurovolby těší menšímu zájmu než volby prvního řádu. Výjimkou jsou země, které mají více či méně přísně stanovenou povinnou volební účast, jako jsou Belgie

či Lucembursko, kde účast přesahuje 80 procent.

Důvody nevelkého nadšení Čechů pro volbu vlastních zástupců v Bruselu a Štrasburku vidí odborníci především ve způsobu vedení kampaní. „Stejně jako v předchozích letech se dá očekávat velmi malá volební účast, kterou bude mít na svědomí i menší

finanční náročnost kampaní v porovnání s jinými typy voleb,“ říká Karel Komínek z Institutu politického marketingu. Že strany na evropských volbách šetří, je patrné i z toho, že žádná z nich se letos nehodlá ani přiblížit k výdajovému limitu 50 milionů korun, který pro tento typ kampaně stanovuje zákon. Nejvíce utratí hnutí ANO - 30 až 35 milionů korun. Druhá nejšetřější je ODS s plánem utratit deset milionů.

Dalším důvodem, proč se stranám nedaří rozdmýchat zájem o eurovolby, je podle sociologa agentury Median Daniela Prokopa líknavý přístup k evropským tématům.

Otázkou také je, nakolik si představitelé českých politických stran vyšší eurovolební účast skutečně přejí. Právě agentura Median nedávno vypracovala model, který počítal s různými variantami volební účasti od 15 až do 35 procent. Podle této studie by vyšší účast jednoznačně pomohla vládním stranám ANO a ČSSD. Babišovcům model přisoudil při minimální účasti zisk 21,7 procenta, zatímco maximalistická varianta jim slibuje 25,2 procenta.

Opačný je trend u opozičních stran. ODS klesá modelovaný výsledek s rostoucí účastí postupně od 14,2 až ke 13 procentům při 35procentní účasti. Koalici STAN, TOP 09 a regionálních hnutí model přisuzuje zisk od 8,7 do 11,3 procenta rovněž v nepřímné úměře k volební účasti. Stejný trend je patrný u KDU-ČSL.

Podle dosavadních opatrných odhadů by se účast v letošním klání měla alespoň vrátit nad 20 procent.

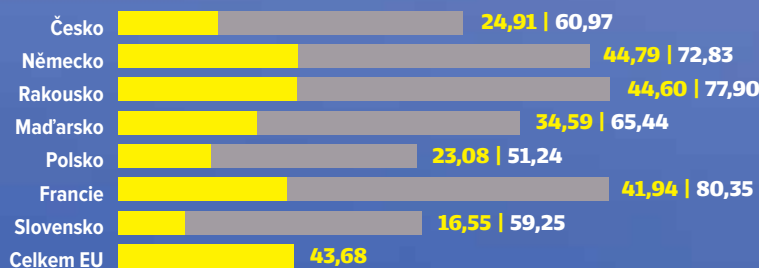

Stejně jako jinde v Evropě se i v tuzemsku eurovolby zařadily mezi takzvané volby druhého řádu.

VOLEBNÍ ÚČAST V EUROVOLBÁCH (v procentech)

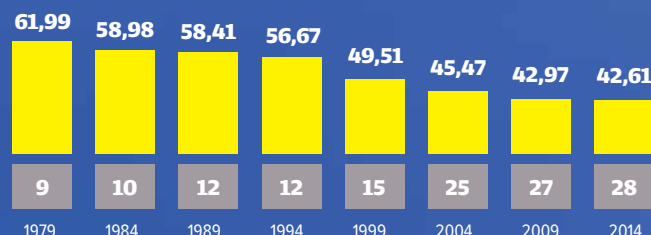
- průměrná účast v letech 2004 až 2014
- průměrná účast v posledních trojích volbách prvního řádu*

* parlamentní volby, v případě Francie první kolo prezidentské volby

Vývoj volební účasti v dosavadních volbách do EP

● počet členských zemí

Pramen: ČSÚ, Evropský parlament, Wikipedia, ŠÚSR, výpočty E15

Prokop: Eurovolby mohou být referendem o Babišovi

Účast v evropských volbách se těžko odhaduje dopředu, přitom může mít zásadní vliv na výsledek. Podle sociologa **Daniela Prokopa** z agentury **Median** by letos měla být účast přece jen vyšší než před pěti lety. „Vnitřní společenská pnutí byla tehdy vybita v nedávných hlasováních a lidé neměli potřebu se vymezovat proti vládě,“ říká Prokop.

EB Češi chodí k evropským volbám ve výrazně menším počtu než ostatní obyvatelé EU. Čím si to vysvětlujete?

Vidím tři hlavní faktory. Prvním je pocit malé váhy hlasu v případě menší země. Dá se pozorovat jistá, i když ne bezvýhradná korelace mezi velikostí země a volební účastí.

Dalším důvodem je malá medializace voleb a relativně malé volební kampaně. Výzkumy Eurobarometru ukazují, že v Česku je ve srovnání se zbytkem unie velmi málo lidí, kteří si uvědomují, že byli zasaženi nějakým tématem evropských voleb.

A třetí věc - u nás jsou eurovolby pojímány často jako boj o obhajování českých národních zájmů, jako souboj Česko versus EU. V takovém nastavení je pro voliče těžké si vybrat, která strana národní zájmy obhajuje líp. Tím, že většinou absentují konkrétnější témata, se voličům ztěžuje výběr podle klasických ideologických linií.

EB Mezi eurovolbami v letech 2009 a 2014 se propadla účast o deset procentních bodů. Proč se to stalo?

Já si myslím, že jedním z hlavních vlivů bylo, kdy se ty volby konaly. V roce 2014 se do Evropského parlamentu volilo půl roku po sněmovních volbách a asi rok a čtvrt po prezidentských. Takže vnitřní společenská pnutí byla vybita v nedávných hlasováních. A lidé neměli ani tendenci se nějak vymezit proti Sobotkově vládě, protože ta tehdy sotva vznikla

Foto: E15 Michael Tomáš

a měla ještě docela velkou podporu. Letos se může stát, že dost lidí půjde hlasovat proti Andreji Babišovi, jiní ho naopak budou chtít podpořit. Tyto momenty v roce 2014 absentovaly.

EB Takže volební účast bude letos vyšší než před pěti lety?

Problém je, že účast v podstatě nejde odhadnout. Ve všech výzkumech vám 25 až 27 procent lidí řekne, že určitě půjdou volit, a dalších 15 až 20 procent, že spíše půjdou. Jenže pointa je, že rozhodně nepřijde sto procent těch, kteří říkají „určitě“, a dorazí jen menšina těch, kteří říkají „spíše“. Aby se dala účast alespoň trochu odhadnout, je nejlepší vycházet z minulých voleb.

Před minulými volbami, kdy byla účast 18 procent, byla přesvědčenost lidí o účasti u voleb přece jen nižší, méně lidí také uvádělo, že se o volby zajímají. Takže se může stát, že skončíme zase někde u 18 procent, ale jako pravděpodobnější vidím, že se vrátíme nad dvacet. Ale kdo ví.

Teď do toho navíc mohou vstoupit ty protesty na náměstích, které mohou z eurovoleb udělat jakési referendum o Babišovi. To může účast dost podstatně zvýšit.

EB Co mohou politici s nízkou účastí dělat? Zlepšit kampaně?

Určitě. Podle mě hlavní věc, která tu chybí, je snaha alespoň tři měsíce před volbami nastolovat nějaká evropská

témata. Tady kampaně začínají tři týdny před volbami kolem nějakého narychlo vymyšleného tématu, jako je kvalita potravin. Přitom třeba téma férové Evropy, které vytáhla ČSSD, je docela silné.

Ale musel byste ho postupně nastolit přes konkrétní problémy a dva tři měsíce na tom pracovat, přinášet ho do debat. Když se o evropských tématech začne mluvit pár týdnů před volbami, tak je účast prostě nízká.

EB Nedávno jste modelovali volební výsledky při různé vysoké účasti a zdá se, že nižší účast nahrává dnešní opozici a proevropským silám, zatímco ANO by pro výraznější úspěch potřebovalo dostat k urnám více lidí.

Ano. Nakonec samozřejmě nejvíc záleží na tom, jak strany zvládnou mobilizaci svých voličů. Ale když si představím nějaké skupiny stran, tak voliče výrazně přesvědčenější o účasti ve volbách mají strany proevropské. A obecně platí, že s nižší účastí mají šanci na větší úspěch.

Samozřejmě záleží na tom, jak se ta podpora potom přeskupí uvnitř těch skupin. Jestli na tom vydělají Spojenci pro Evropu (koalice TOP 09, STAN a regionálních hnutí - pozn. aut.) nebo KDU-ČSL nebo třeba ODS, to nejde předpovědět. Stejně jako to, jestli na nižší účasti prodělá více ANO nebo levice. Hnutí ANO v posledním měsíci zajímavě přešaltovalo na národoveckou notu, zřejmě aby zabránilo úniku hlasů k SPD. Povede se jim to? To nejde předem říct.

Ale obecný trend skutečně je, že na nízké účasti vydělávají strany, které mají mobilizovanější voliče. To jsou proevropské síly, ale potenciálně i SPD.

Připravil
Martin ČABAN

”
Když se o evropských tématech začne mluvit pár týdnů před volbami, tak je účast prostě nízká.

Na trhu elektřiny zostřil konkurenční boj

Vladan GALLISTL

Prudký růst cen elektrické energie koncem loňského roku postavil proti sobě dodavatele energií. Při zdražení totiž mohou klienti odejít od svého dodavatele bez sankce. „Boj je ostrý. Řada dodavatelů bude ještě zvyšovat ceny,“ upozorňuje výkonný ředitel Asociace nezávislých dodavatelů energií Jiří Gavor.

Vymyšlení šmejdi

O klienty bojují dominantní hráči s menší konkurencí. Majitel obchodníka s energiemi Bohemia Energy Jiří Písařík se dokonce ostře pustil do největších hráčů. „Někteří dodavatelé, zejména Innogy, ale i ČEZ, dělají vše pro to, aby celému trhu znechutili změnu dodavatele. Z tohoto

13,5
tisíce lidí se loni
obrátilo s podněty
na regulátora ERÚ.
Je to rekordní
počet.

důvodu se vymysleli energetičtí šmejdi, aby se ukázalo, jak špatné je měnit dodavatele,“ uvedl v rozhovoru pro deník E15 Písařík.

Obě firmy nařčení ostře odmítají. „Taková vyjádření jsou naprostý nesmysl. Kampaně cílené proti konkurenci

nevedeme,“ reaguje mluvčí Innogy Martin Chalupský a dodává: „Jsme naopak hrdí, že nemáme zapotřebí nikoho očeřovat. Takové výroky působí spíše jako obrana útokem.“

Zákazník jako štít

Podobně se vyjadřuje ČEZ. Bohemia Energy je podle mluvčího polostátní skupiny Romana Gazdika jedinou výjimkou, která se nepostavila za větší ochranu spotřebitelů, kterou prosazuje ministerstvo průmyslu. Podle Písaříka ale návrhy ministerstva ani ERÚ neřeší to, že se zákazník „často používá jako štít ve sporu mezi obchodníky“. „To jsou militantní termíny z doby před patnácti lety, kdy se trh s energiemi začal otevírat,“ kritizuje Gazdík s tím, že trh se již změnil.

Situaci vyhrotilo loňské zdražení energií, které se dotklo peněženek spotřebitelů. „Uvědomí si, že změnou dodavatele lze ušetřit a bránit se růstu cen,“ uvádí Gavor. Navíc zvýšení cen elektrické energie nebo plynu u dodavatele umožňuje zákazníkům snazší přechod ke konkurenci. „Klient může odstoupit od smlouvy bez sankcí,“ připomíná mluvčí

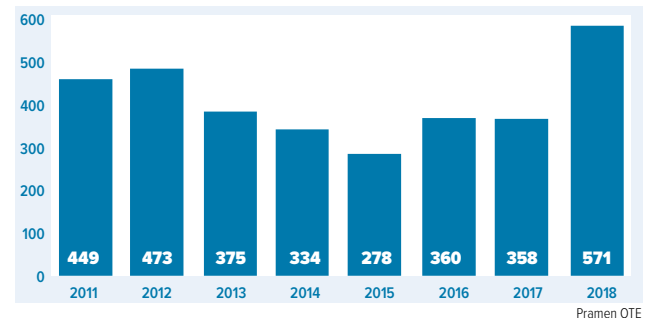
Energetického regulačního úřadu Michal Kebort.

Klienti začali loni ve velkém přecházet mezi obchodníky s energiemi, když podle dat Operátora trhu s energiemi OTE změnilo dodavatele přes 570 tisíc odběratelů. Pohyb na trhu vyvolal ostré rozepře mezi konkurencí. Spory se vedou zejména o platnost plných mocí, které klienti udělí pro změnu dodavatele.

Na ERÚ se loni s podněty obrátilo rekordních 13,5 tisíce lidí, meziročně o zhruba čtrnáct procent více.

**ROZHOVOR SE ŠÉFEM
BOHEMIA ENERGY
ČTĚTE V E15 PREMIUM**

Počet změn dodavatelů elektřiny (v tisících)

PPF vydělala o čtvrtinu více

Investiční skupina PPF ovládaná nejbohatším Čechem Petrem Kellnerem loni zaznamenala úspěšný rok. Čistý zisk jí stoupl o 25 procent na 22,2 miliardy korun. V pře-

vedení skupiny PPF ovládaná nejbohatším Čechem Petrem Kellnerem loni zaznamenala úspěšný rok. Čistý zisk jí stoupl o 25 procent na 22,2 miliardy korun. V pře-

Celková aktiva skupiny PPF v loňském roce vzrostla o osmnáct procent na 1,16 bilionu korun.

dešlém roce přitom vydělala 17,7 miliardy korun. Celková aktiva skupiny loni vzrostla o osmnáct procent na 1,16 bilionu korun.

„Klíčová aktiva napříč sektory spotřebitelského financování, bankovníctví, telekomunikací i nemovitostí

Home Credit a PPF banka,“ dodala.

PPF pokračovala ve strategii teritoriální a oborové diverzifikace. „Dokončení nových akvizic v telekomunikacích ještě více posílilo naše klíčové obory. Vstupem do strojírenského průmyslu

skupina dál diverzifikovala podnikání,“ sdělila Jirásková. PPF loni v dubnu dokončila nákup sta procent akcií Škody Transportation včetně souvisejících aktiv.

Skupina PPF investuje do řady odvětví od bankovníctví a finančních služeb přes telekomunikace, pojišťovnictví, nemovitosti, zemědělství, strojírenství až po biotechnologie. Působí v Evropě, Asii a USA. V Česku vedle akvizice v telekomunikacích působí v bankovníctví a finančních službách, v realitách, strojírenství či biotechnologiích. PPF koncem loňského roku 2018 zaměstnávala celosvětově 158 tisíc lidí. Její společnosti v ČR měly zhruba čtrnáct tisíc zaměstnanců. /čtk/

PŘESTAVBA TELECOMU

Foto: čtk

DEVELOPER CENTRAL GROUP zrekonstruuje budovu bývalého Telecomu na pražském Žižkově, kterou loni koupil od společnosti CETIN, podle návrhu architektky Evy Jiřičné. Porota vybírala z návrhů 98 architektonických ateliérů ze třiceti zemí. Vítězný projekt počítá kromě bytů s veřejným prostorem se zelení, komerčními plochami či mateřskou školou.

FINANČNÍ RIZIKO. Lidé, kteří jedou na zahraniční dovolenou, si v posledních letech výrazně více sjednávají cestovní pojištění. Hlavní příčinou je patrně lepší informovanost o výši hrozících nákladů.

Češi sázejí na jistotu, pojišťují se na dovolené

Aspoň částečně kompenzovat rizika spjatá s dovolenou v zahraničí se snaží čím dál více klientů cestovních kanceláří a pojišťoven. „Ještě před deseti lety bylo pojištěno šedesát procent osob, nyní už je to 75 procent,“ uvádí mluvčí Asociace cestovních kanceláří Jan Papež. „Hlavně v posledních letech se lidé pojišťují výrazně více, přičítám to lepší informovanosti o výši hrozících nákladů,“ dodává.

Tento růstový trend potvrzují také pojišťovny. Zatímco v roce 2016 evidovala Česká asociace pojišťoven 3,9 milionu pojistných smluv na léčebné výlohy v zahraničí, loni to bylo 4,8 milionu smluv. Zároveň roste i celkový objem peněz vyplácených klientům. V roce 2016 pojišťovny vydaly 682 milionů, loni 735 milionů korun.

Žádná pojistka sice nevyrovná strasti spojené

„**Česká asociace pojišťoven v roce 2016 evidovala 3,9 milionu pojistných smluv na léčebné výlohy v zahraničí. Loni to bylo 4,8 milionu smluv.**“

se změnami zájezdů, které způsobilo uzemnění letadel Boeing MAX, ale pokryje možné výdaje spojené s lékařským ošetřením nebo ztrátou zavazadel.

„Celková výše krytí, které si klienti sjednávají, roste. Převládá právě dlouhodobé pojištění k účtu nebo ke kartě,“ říká šéf oddělení

pojištění v České spořitelně Jakub Jírovec. Společnost pojištěným vyplácí desítky milionů korun ročně. Desítkám tisíc klientů hradí roční cestovní pojištění k účtu sama společnost.

„Nejnižší částky za cestovní pojištění zaplatí klienti při cestách po Evropě, nejvyšší v USA a Kanadě, kde jsou výdaje na léčení kvůli odlišnému zdravotnímu systému nejvyšší na světě,“ podotýká mluvčí AXA pojišťovny Jiří Cívka.

U dvou největších tuzemských cestovních kanceláří Fischer a Exim si klienti nejčastěji pojišťují také případné storno zájezdu nebo odpovědnost za škodu.

Podle statistik ERV Evropské pojišťovny, lídra trhu cestovního pojištění, loni vycestovalo do ciziny téměř 7,5 milionu Čechů, meziročně o devět procent více.

JÍŘÍ LIEBREICH

Kapsch napadl tendr na kontrolora mýtného systému

Volba dohlázele na výběr mýta v Česku čelí komplikaci. Zhruba půlmiliardový tendr, který vypsal Ředitelství silnic a dálnic, napadla kvůli údajně diskriminačním kritériím dceřiná společnost bývalého výběrčího mýta Kapsch Telematic Services. Obálky s nabídkami účastníků otevřelo ŘSD minulý pátek, ale kvůli přezkoumání tendru nemůže vyhlásit vítěze dříve než 9. července.

„Krátce po vyhlášení soutěže a po prostudování zadávací dokumentace jsme podali k zadavateli námítku proti diskriminaci v oblasti kvalifikačních požadavků. Zadavatel naši námítku odmítl, a proto jsme se obrátili s návrhem na změnu zadávacích podmínek přímo na ÚOHS,“ uvádí mediální zástupce Kapsche v ČR David Šimoník.

Podle něj zadavatel tendru připravil hodnotící kritéria tak, aby jim co nejlépe vyhověl předchozí poskytovatel služby. „V hodnocení kvalifikace soutěžícího ŘSD bezdůvodně a nesmyslně diskriminuje rozsáhlejší zku-

“**Firma Kapsch tvrdí, že zadavatel tendru připravil hodnotící kritéria tak, aby jim co nejlépe vyhověl předchozí poskytovatel služby.**“

šenosti získané při provozu mýta, tedy mýtné firmy, a zvýhodňuje firmu, která v této oblasti dosud prováděla jen kontrolu či vyhodnocování určitých ukazatelů provozu mýta,“ odůvodnil podání námítky Šimoník.

Společnost CGI IT CR, dříve Logica CMG, která mýtný systém kontroluje od jeho spuštění v roce 2007, se k odvolání konkurenta odmítla vyjádřit. „Průběh soutěže nebudeme komentovat,“ uvedla mluvčí CGI IT Eva Vavrušková. Podobně se vyjádřilo i ŘSD, které dodalo, že nezveřejní konkrétní nabídky, protože by hrozilo zrušení soutěže.

Ondřej SOUČEK

Krátce

Finanční domy musejí více platit do rezerv

Banky budou od léta 2020 odvádět více do rezerv na ochranu úvěrového trhu. ČNB zvýšila sazbu proticyklické kapitálové rezervy na dvě procenta s tím, že je finanční sektor stabilní a má dost prostoru pro růst úvěrů i po zvýšení rezervy.

Vklady do nemovitostí prudce rostou

Objem investic do nemovitostí v prvním čtvrtletí meziročně vzrostl o 214 procent

na 27,9 miliardy korun. Na Česko tak připadala téměř polovina celkového objemu regionu střední a východní Evropy. Vyplývá to z údajů společnosti Colliers.

Povinnosti podnikatelů shrnuje jeden systém

Hospodářská komora spustila ostrý provoz Právního elektronického systému. Podnikatelům umožňuje najít na jednom místě všechny povinnosti, které musejí ze zákona o živnostenském podnikání plnit. /čtk/

Avon mění majitele

Britskou společnost Avon Products převezme brazilský konkurent Natura. Vznikne tak čtvrtá největší kosmetická firma na světě s obrátem přes deset miliard dolarů, uvedly podniky ve svém středním sdělení. Transakce se uskuteční převodem akcií. Spojení firem ještě musejí schválit brazilské regulační orgány, transakce by měla být dokončena začátkem příštího roku.

Akcionáři Avonu získají za každou svou akcii 0,3 akcie nového podniku. V budoucnu pak 76 procent nově vzniklé společnosti budou mít pod kontrolou akcionáři Nature, zbylých 24 procent bude patřit akcionářům Avonu.

Natura už loni převzala britského výrobce kosmetiky The Body Shop a brazilskou špičku v oblasti kosmetiky, parfémů a toaletních potřeb Aesop.

Nová společnost bude zhruba ve 100 zemích provozovat 3200 obchodů. Ročně by vytvořená firma mohla

9

procent v průměru přidaly akcie firem Avon a Natura.

podle agentury DPA ušetřit na nákladech 150 milionů až 250 milionů dolarů.

Avon své produkty nabízí prostřednictvím sítě přímých prodejců. Takový způsob prodeje ale v posledních letech ztrácí popularitu, připomíná zpravodajský server BBC. Firma, která působí i v České republice, v roce 2016 změnila strukturu a přenesla své sídlo z New Yorku do Londýna. Rovněž oznámila, že zruší zhruba 2500 pracovních míst.

Akcie Avonu a Nature posílily po oznámení každá o více než devět procent. /čtk/

MÓDA BEZ KOŽEŠIN

Foto: čtk

ITALSKÝ VÝROBCE luxusního zboží Prada přestane od příštího roku používat kožešiny. Jde o reakci na měnící se postoje spotřebitelů ke zvířatům. Společnost uvedla, že kožešiny zmizí z nové nabídky, už vyrobené zboží ale doprodá. Skupina, kterou vede Patrizio Bertelli se svou chotí, návrhářkou Miucciou Pradaovou, oznámila, že se tak začleňují do programu mezinárodního Aliance za módu bez kožešin. Skupina Prada se tak připojuje k rostoucí řadě luxusních značek, mezi nimiž jsou i firmy Gucci, Armani, Calvin Klein, Hugo Boss, Versace či Furla, které se už rozhodly od používání kožešin ustoupit.

Kurzovní lístek ČNB Platnost od 23. 5. 2019

	Země	Množství	Kurz
	Austrálie	1	15,938
	Čína	1	3,351
	Dánsko	1	3,457
	EMU	1	25,820
	Chorvatsko	1	3,476
	Japonsko	100	21,068
	Kanada	1	17,209
	Maďarsko	100	7,897
	Norsko	1	2,647
	Polsko	1	5,996
	Rusko	100	5,423
	Švédsko	1	35,822
	Švýcarsko	1	23,001
	Turecko	1	3,784
	USA	1	23,181
	Velká Británie	1	29,309

Akcie na pražské burze

23. 5. 2019

	Název	Kurz [Kč]	Změna
	AVAST	91,50	-1,08 %
	CETV	85,10	-0,58 %
	ČEZ	518,50	-0,48 %
	Erste Bank	832,40	-0,60 %
	Kofola	302,00	-0,33 %
	KB	863,00	0,76 %
	Moneta	74,00	0,41 %
	O2 CR	249,50	-0,40 %
	Pegas	744,00	-1,85 %
	Philip Mor. ČR	13 860,00	-0,29 %
	TMR	780,00	0,00 %
	VIG	581,00	-2,84 %
Celkový objem (v tisících korun)		364 430	

Aramco získalo gigantický kontrakt na americký plyn

Saúdskoarabská státní ropná společnost Saudi Aramco podepsala dvacetiletou smlouvu na odběr zkapalněného zemního plynu (LNG) z vývozního terminálu v Texasu, který buduje americká společnost Sempra Energy. Firmy to uvedly ve společném sdělení. Jde o největší kontrakt v tomto odvětví za poslední roky. Aramco bude kupovat pět milionů tun LNG ročně.

Saudi Aramco zároveň koupí 25procentní podíl na vznikajícím terminálu.

Saúdskoarabský ropný gigant se chce stát předním hráčem i na světovém trhu zemního plynu a tato smlouva mu dá přístup k surovině, která díky rozmachu těžby z břidličných formací v USA patří ve světě k nejlevnějším, poznamenala agentura Reuters.

Americký vládní Úřad pro energetické informace (EIA) odhaduje, že světová poptávka po LNG se bude do roku 2025 zvyšovat zhruba o pět procent ročně. /čtk/

Huawei chystá svůj operační systém

Pokud nebude čínský technologický gigant moci na svých přístrojích využívat služby společností Google, je připraven použít vlastní operační systém. A to už na podzim tohoto roku. S odvoláním na manažera Huawei Jü Čcheng-tunga to uvedl server CNBC.

System by měl být nejprve k dispozici pro čínské zákazníky a během prvního pololetí příštího roku by se měl dostat i na mezinárodní trhy. Společnost Huawei zdůraznila, že vlastní systém nasadí pouze tehdy, pokud jí bude natrvalo zakázáno používání standardní verze systému Android na jejích telefonech. „Nechceme, aby to tak dopadlo. Ale americká vláda nám nejspíše nedá jinou možnost,“ uvedl

Jü Čcheng-tung k situaci ohledně probíhajících sporů se Spojenými státy. „Stále jsme zavázáni ke spolupráci s firmami, jako je Microsoft a Google. Pokud však již nebudeme moci těchto služeb využívat, máme plán B – využití vlastního systému,“ doplnil manažer.

Za předpokladu, že Google natrvalo ukončí spolupráci s Huawei, přijdou zákazníci společnosti o možnost využívat služby typu Google Play, Gmail či Google Maps. Americká vláda minulý týden firmu Huawei zařadila na černou listinu, takže americké podniky nyní potřebují zvláštní povolení, aby jí mohly dodávat své produkty.

JÍŘÍ FRYDLEWICZ

Akcie, měny & názory

Volby a německá ekonomika

Již dnes odpoledne se otevřou volební místnosti a zvolíme si nové zástupce do Evropského parlamentu. I když lze volby chápat jako test současné vládní koalice, těžko od jejich výsledku očekávat nějaký dopad na české hospodářství či lokální finanční trhy. Z tohoto pohledu důležitější budou až parlamentní volby na podzim roku 2021, což je mimo jiné vidět na formování státního rozpočtu na příští rok.

Výsledky voleb do Evropského parlamentu pro nás ale budou zajímavé kvůli dopadu na politickou scénu českého nejvýznamnějšího obchodního partnera – Německa. Bude se jednat o první volební křesťanek Krampové-Karrenbauerové, nástupkyně Angely Merkelové v čele křesťanských demokratů. Ta má totiž k Angele a politickému středu poměrně blízko. Její pozice ale není nejpevnější; ve stranických volbách porazila se

ziskem 52 procent hlasů, tedy pouze těsně Friedricha Merze, který zastává tradiční křesťanské hodnoty.

Volby ale budou důležité i pro sociální demokraty a jejich ochotu zůstat ve velké koalici s křesťanskými demokraty až do řádného termínu voleb do podzimu 2021. Váha německých zástupců v Evropském parlamentu pak bude klíčová i v následných jednáních o tom, kdo se stane novým předsedou Evropské komise a ve finále i šéfem Evropské centrální banky. Stávající guvernér Mario Draghi brány ECB opustí koncem října, kdy mu vyprší mandát.

I když tedy z pohledu globálních finančních trhů stojí evropské volby ve stínu eskalující obchodní války mezi Spojenými státy a Čínou, úplně ignorovat by je investoři neměli.

TÉMA STR.6-7

Jan VEJMĚLEK
ekonom

Komerční banky

Krátce

Irové prošetřují Google

Irská komise pro ochranu dat DPC zahájila první vyšetřování americké internetové společnosti Google týkající se nakládání s osobními údaji za účelem reklamy. Vyšetřování je výsledkem řady upozornění na činnost Google, a to i od provozovatele webového prohlížeče Brave. Ten si loni stěžoval, že Google a další firmy v segmentu on-line reklamy nezodpovědně zacházejí s údaji o lidech.

Ruský průmysl nečekaně zrychlil

Průmyslová výroba v Rusku se v dubnu meziročně zvýšila o 4,9 procenta po březnovém nárůstu o 1,2 procenta. Uvedl to ruský statistický úřad Rosstat. Tempo růstu

bylo výrazně vyšší, než čekali analytici, zejména díky zpracovatelskému sektoru. Pozitivní vývoj přichází v době, kdy informace z poslední doby ukazují, že ruská ekonomika výrazně zpomaluje.

Generali by mohla koupit MetLife

Italská pojišťovna Assicurazioni Generali má zájem o koupi majetku americké pojišťovny MetLife ve střední Evropě včetně toho v České republice. Chce si tak upevnit postavení na vysoce růstových evropských trzích. S odvoláním na informovaného zdroje to uvedla agentura Bloomberg.

Bosch dostal pokutu kvůli dieselgate

Německý dodavatel automobilových součástek Bosch zaplatí pokutu 90 milionů eur kvůli své úloze ve skandálu s falšováním emisí u naftových vozů Volkswagenu. Bosch pokutu přijal a neodvolá se vůči ní. /čtk/

Cestovka Thomas Cook opět ztratila rating

Ratingové agentury Fitch a S&P zhoršily hodnocení úvěrové spolehlivosti pořadatele zájezdů Thomas Cook hlouběji do spekulativního pásma. Rozhodnutí zdůvodnily tím, že zadlužená společnost by se mohla už letos v létě začít potýkat s problémy kvůli slabé poptávce. Rating firmy se tak dostal na úroveň, která naznačuje, že by se Thomas Cook mohl dostat do problémů se splácením dluhu. Uvedla to agentura Bloomberg.

Akcie firmy, která je nejstarší cestovní kancelář na světě, za posledních šest měsíců klesly asi o 75 procent. Mezi investory narůstají obavy, zda firma bude schopna svou situaci zlepšit.

Podle analytiků S&P se hospodaření podniku může dále zhoršovat a zadlužení vystoupit na neudržitelnou úroveň. S&P tak snížila ra-

Foto: shutterstock

ting na známku CCC+, která znamená značná rizika. Stejnou známku má podnik také od agentury Fitch.

Minulý týden Thomas Cook potřežil za necelý rok varoval před dalším vývojem zisku a uvedl, že slabá poptávka ho přiměla zvýšit výdaje za reklamu a nabídnout slevy dříve, než je obvyklé. Firma se také rozhodla nabídnout k prodeji svou leteckou divizi a dohodla se

na půjčce 300 milionů liber, aby si zajistila peníze před zimní sezonou.

Agentura Fitch ale upozornila, že není jisté, zda se firmě podaří prodat zmíněnou divizi a získat úvěr. Podmínkou pro získání půjčky je totiž prodej letecké divize. Podobně agentura S&P upozornila, že není jisté, jak velkou částku se podaří z prodeje získat. /čtk/

Volby v Indii ovládla strana premiéra Módiho

Vládní nacionalistická Indická lidová strana (BJP) premiéra Naréndry Módiho zvítězila v parlamentních volbách, které se v Indii konaly v etapách od 11. dubna do 19. května. Podle serveru Times of India získala BJP 302 z 543 volebních křesel v dolní komoře parlamentu. To znamená, že si pohodlně zajistí většinu. Agentura AP uvedla, že bylo odevzdáno zhruba 600 milionů hlasů.

„Společně se budeme rozvíjet. Společně budeme prosperovat. Společně vybudujeme silnou Indii pro všechny. Indie znovu vítězí!“ napsal na Twitteru Módi. Hlavní rival BJP, opoziční Indický národní kongres v čele s Ráhulem Gándhím z vlivné politické dynastie, podle AP vyhrál jen

543

poslanců do 545členné dolní komory volí lid. Dva členy z řad anglo-indické komunity jmenuje prezident.

v malé části volebních okrsků a získal 51 křesel.

Letošní parlamentní volby byly vnímány jako referendum o vládě premiéra Módiho, jehož hospodářská politika se v poslední době stále častěji stávala terčem kritiky. Růst nyní šesté největší ekonomiky světa se v posledním desetiletí zpomalil a nezaměstnanost dosáhla nejvyšší úrovně od sedmdesátých let minulého století.

Módiho popularita ale navzdory tomu zůstává vysoká, čemuž podle expertů napomohlo i nedávné napětí mezi Indií a Pákistánem, které vyvolal sebevražedný atentát, při němž v únoru v Kašmíru zahynulo 44 členů indické polovojenské policie. /čtk, msc/

SLEDUJTE E15.CZ

Krátce

USA hodlají posílit účast na Blízkém východě

Pentagon předložil Bílému domu plán na vyslání až deseti tisíc dalších vojáků do oblasti Blízkého východu, aby zde posílili obranu proti možné iránské hrozbě. Napsala to agentura AP. Reuters mezitím uvedl, že ministerstvo obrany zvažuje žádost armády o vyslání zhruba pěti tisíc vojáků do zmíněného regionu.

Podle ostrovních médií dnes Mayová rezignuje

Britská premiérka Theresa Mayová, která kvůli svému brexitovému plánu čelí od středy revoltě ve vládě, oznámí dnes rezignaci. Uvedl to deník The Times a server Business Insider. Spojenci šéfky kabinetu podle The Times soudí, že Mayová ohlásí

demisi po setkání s předsedou Výboru 1922, který sdružuje konzervativní poslance bez vládních funkcí.

SLEDUJTE E15.CZ

Prosincový summit NATO bude v Londýně

Šéf Severoatlantické aliance Jens Stoltenberg oznámil, že příští summit NATO se uskuteční 3. a 4. prosince v Londýně. V Británii si zástupci členských zemí připomenou 70. výročí existence aliance. Velení NATO sídlilo v prvních letech právě v Londýně.

Třídící Poláky odmění ve Varšavě recyklomaty

Ve varšavských ulicích se letos objeví prvních deset automatů na tříděný odpad. Ty budou uživatele za odevzdání například prázdných plastových lahví odměňovat ekobody. Lidé je budou moci vyměnit za slevu na jízdné v městské hromadné dopravě, lístky do kina, nákupy nebo kávu ve spolupracujících kavárnách. /čtk/

ZNEPOKOJENÝ PRINC

Foto: Shutterstock

LICHTENŠTEJNSKO je malá exportně orientovaná ekonomika. Snahy o omezování multilaterálního, volného obchodu a nárůst protekcionismu sledujeme s velkým znepokojením, řekl na setkání s novináři dědičný princ Alois z Lichtenštejna. Dodal, že sám se snaží na různých mezinárodních platformách vystupovat proti snaze o omezování volného obchodu, země vytváří koalice s názorově podobnými státy jako Švýcarsko či Singapur.

VÍCE E15.CZ

Saakašvili chce být znovu Ukrajincem

Bývalý gruzínský prezident a gubernátor ukrajinské Oděsy Michail Saakašvili požádal nově zvoleného ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského, aby mu vrátil ukrajinské státní občanství. Saakašvili byl vloni z Ukrajiny vyhoštěn po sporu s nyní už bývalým prezidentem Petrem Porošenkem. Po dubnových volbách dal najevo, že by chtěl Zelenskému radit.

Saakašvili, který na Ukrajině studoval a ovládá jazyk, občanství obdržel v roce 2015 a pak rok zastával funkci gubernátora Oděské oblasti. Později se ale s Porošenkem nepohodl a kvůli údajnému pochybení při podání žádosti o občanství mu byla

ukrajinská státní příslušnost odejmuta. V únoru 2018 byl za dramatických okolností vyhoštěn ze země. Nyní žije v nizozemském exilu. /čtk/

Prezidentský dekret v ohrožení

Ukrajinský vládní věstník Urjadovij kurjer zveřejnil dekret prezidenta Volodymyra Zelenského o rozpuštění parlamentu a o vyhlášení mimořádných voleb na 21. července. Rozhodnutí, které nově zvolený prezident oznámil v pondělním inauguračním projevu, tak vstoupilo v platnost. Poslanci hodlají dekret napadnout u ústavního soudu.

ZVUK RÁJE

Jak zní nejdražší hi-fi souprava na světě?

PAULIE GARAND

Rapper a producent, který výrazně pozdvihuje současný český pop.

TRÉNINK

Silový trénink podle našeho nejlepšího boxera současnosti
Vasila Ducára

TENISKOVÝ SPECIÁL 2019

Nejnovější typy sneakers.

Nestíháte jít do trafiky?

Kupte si magazín jednoduše na www.ikiosek.cz/formen

Tvář dne

Jak má někdo odpovědně plánovat fungování sítě sociálních služeb, není-li jasné, jak bude financována, řekla místopředscekně Pirátů Olga Richterová.

STR. 2

Foto: čtk

Komentář

Evropský test, domácí lest

Volby do Evropského parlamentu jsou specifické. Nízká účast, geograficky i tematicky vzdálená instituce, pro mnohé neznámí kandidáti... Přesto mohou mít i velký vnitropolitický význam, o čemž ví nejvíc asi Vladimír Špidla. O co komu v eurovolbách jde? Jako vždy to bude loterie. Vzhledem k tomu, jak málo lidí se jí účastní a jak rozdílně se chovají ve srovnání s jinými volbami, jsou všechny průzkumy přinejlepším hru-

bě orientační. Silní mohou ztratit, slabí překvapit. Podcenit klání se nechce nikomu, protože by to mohlo vyslat špatný signál k voličům. Pochopilo to i ANO, které sice vévodí žebříčkům popularity, ale odhady týkající se Evropského parlamentu začaly vypadat nejistě. Po „nevitězství“ v loňských obecních volbách by neúspěch v těch evropských byl dvakrát nepřijemný. Proto ANO přitvrdilo. Přišlo s výraznou konfliktní kampaní, napumpovalo statisíce do sociálních sítí. A začalo mobilizovat levicové a starší voličstvo, které k eurovolbám obvykle nechodí a na něž se ANO v poslední

době čím dál víc spoléhá. Skončit na druhém, či snad dokonce třetím místě, to by naboralo image jediné politické síly, která všechno zařídí. Andrej Babiš to moc dobře ví. Hodně v sázce ale mají i ostatní. ODS chce potvrdit, že je stále na vzestupu. Stejně tak Piráti cítí příležitost ukázat, že mají na víc než na třetí místo jako ve sněmovních volbách. Obě strany se navíc perou o post hlavního vyzývatele ANO. Pro lidovce je to ideální příležitost otestovat si, nakolik jim pomohla změna vedení. Komunisté, kterým role kmotra současné vlády dodala na sebevědomí i drzosti, jsou

zase zvědaví, jak jim jejich věrní přičichnutí k moci schvalují. A pak tu jsou strany bojující o politické přežití, pro něž by úspěch byl vítanou vzpruhou. Zvláště těžké to bude pro vládní ČSSD, která se úporně snaží přestat hrát roli ustrkovaného koaličního partnera. Dobrý výsledek by její pozici ve vládě učinil pohodlnější... a naopak. Důležitým testem budou eurovolby i pro TOP 09 balancující v průzkumech na hranici ponoru. Neúspěch by pozici jejího šéfa opravdu neposílil. Povaha tohoto hlasování ale hraje straně do karta, a navíc má v zádech stále sebevědomější hnutí STAN,

byť se role obou stran proti minulosti trochu převrátily. A nakonec i okamurovci jsou zvědaví, co vzejde z jejich divoce oscilujících preferencí. Volby do Evropského parlamentu jistě nelze redukovat na sofistikovanější test obliby před příštími domácími volbami. Jakkoli je český hlas úměrný naší omezené síle v EU, mají svůj vlastní význam. Jako test ale fungují také.

Petr PEŠEK
analytik
deníku E15

NA HOUPAČCE

LUMa

Klára Rundová
Nadace České spořitelny

Novou členkou nadačního týmu České spořitelny, který podporuje inovativní programy a systémové změny v oblasti vzdělávání, se stala Klára Rundová. V letech 2005-2018 pracovala na různých pozicích v Evropské komisi v Bruselu, Praze a v Bratislavě. Na Zastoupení Evropské komise v České republice vedla sedm let politické oddělení, poté byla čtyři roky na zastoupení na Slovensku zodpovědná za oblast komunikace.

Ivo Mareček
Adastra

Na pozici ředitele marketingu společnosti Adastra nastoupil Ivo Mareček, který dříve

působil například v T-Mobilu či v Deutsche Telekomu. Hlavním úkolem nového marketingového ředitele Adastry bude posílení komunikace prostřednictvím digitálních kanálů a budování povědomí o Adastře jako lídrovi v oblasti digitalizace firem. Ivo Mareček vystudoval Ekonomicko-správní fakultu Masarykovy univerzity se čtyřměsíční stáží na University of Victoria v Kanadě.

Jan Kodada
Gebrüder Weiss

Dosavadní obchodní ředitel společnosti Jan Kodada je nově zodpovědný za rozvoj a řízení marketingového oddělení. „Roste nejen poptávka po dopravních službách, ale i po komplexních logistických službách. Mojí ambicí je posunout český Gebrüder Weiss blíže zákazníkům a zvýšit podíl logistických služeb s vysokou

přidanou hodnotou,“ prozrazuje. Jan Kodada se v oboru logistiky pohybuje více než 20 let. Během své profesní kariéry působil ve společnostech MTC a Lagermax. Od roku 2008 je věrný společnosti Gebrüder Weiss, kde postupně zastával funkci obchodního ředitele pro oblast Čechy a od roku 2012 také prokuristy. Nyní se k jeho kompetencím přidává ještě management marketingového týmu a taktéž zodpovědnost pro oblast Moravy. Je absolventem magisterského a následně doktorského studia na Fakultě dopravní ČVUT.

Jan Procházka
Dentons

Pražská kancelář globální právní firmy Dentons jmenovala Jana Procházku partnerem. Celkový počet partnerů v pražské kanceláři se tak zvedl na 16. Jan Procházka je advoká-

tem s téměř 20 lety právnické praxe. Je jedním ze dvou vedoucích skupiny pro oblast korporátního práva pražské a bratislavské kanceláře Dentons. Má rozsáhlé zkušenosti v oblasti fúzí a akvizic, private equity a joint ventures jakož i korporátního, bankovního a finančního práva. Specializuje se na transakce zejména v sektorech strojírenství a automobilového průmyslu, chemického průmyslu, hotelnictví, obnovitelných zdrojů, e-commerce a TMT. Jan Procházka byl letošní vedoucí mezinárodní hodnotící publikaci Chambers Europe 2019 zařazen mezi vedoucí právníky v oboru Corporate M&A.

Igor Šnirc
Arete

Nemovitostní skupina Arete, jejíž součástí je nemovitostní fond Arete Invest, rozšířila svůj

tým o nového kolegu Igora Šnirce. Ten bude mít na starosti agendu slovenského trhu týkající se existujícího portfolia i nového developmentu a akvizic. Šnirc dokončil před sedmi lety vysokoškolské studium na Fakultě podnikového managementu Ekonomické Univerzity v Bratislavě. Už v průběhu studií od roku 2010 pracoval v mezinárodní poradenské společnosti Jones Lang LaSalle na oddělení Industrial Agency. V roce 2014 začal pracovat v developerské společnosti Erste Group Immorent Slovensko, kde před svým nástupem do týmu Arete sbíral další zkušenosti v oblasti developmentu na pozici Leasing and Business Development Manager.

E15.CZ

Změnilo se něco ve vaší společnosti? Pište nám na lide@cncenter.cz

KDO DRŽÍ OTĚŽE TECHNOLOGICKÉHO POKROKU ?

Právě v prodeji

Koupíte ve všech prodejnách Geco a Relay

VŠE O INOVACÍCH NA E15.CZ

Objednávejte na www.ikiosek.cz/e15premium

Developerům se nájemní bydlení nevyplatí

Devlopment zatím stále jede na vlně ekonomického boomu, trh dlouho nezažil projekt, který by na sebe nevydělal. Nicméně je obrovský tlak na nákladovou stránku, což **ohrožuje kvalitu**. Ceny proto neklesají a ani **nemohou**, nicméně prostor pro růst, především v Praze, díky růstu mezd stále existuje. Centrální banka zkusila trh ovlivnit zásahem do systému poskytování hypoték. „Jenže když neexistuje doopravdické nájemní bydlení a omezí se nákupy za účelem pronájmu, **dostane trh jen další ránu**,“ říká zakladatel developerské skupiny Crestyl Omar Koleilat.

Tereza ZAVADILOVÁ, Hana FILIPOVÁ

EB Objevují se první signály, že po dlouhém období zdražování nemovitostí by letos ceny mohly začít klesat. Zaznamenali jste to také? Pád cen jsme určitě nezaznamenali. Vidíme ale, že rozdíl mezi nabízenou a realizovanou cenou je větší než dříve a že realizovaná cena je také stále vyšší. Dám vám příklad: letos se nabízí metr čtvereční za 120 tisíc korun, prodá se za 108. Loni se nabízel za 110, prodal se za 105. Vidíme také, že absorpce trhu je menší. Prodá se méně bytů a trvá to

déle. Teoreticky: pokud by se ceny snížily, vrátí se objem. Z této strany tlak na cenu je. Ale my z pozice developera nepotřebujeme mít vyšší objem. Nepotřebujeme mít devadesát procent bytů prodaných už při dokončení. Pro Crestyl je zdravá úroveň, kdy je prodáno padesát šedesát procent bytů.

EB Proč?

Naše byty vypadají lépe při dokončení. Když prodáváme na papíře, jsme vlastně znevýhodněni, protože to, že stavíme drahé a lépe, na něm není vidět. Prodáváme

Opatření ČNB bohužel postihuje ty, kteří potřebují bydlet.

zhruba o deset procent draž, ale chceme, aby klient viděl a na vlastní kůži zažil proč.

EB Vidíte i v segmentu luxusnějších nemovitostí dopady opatření ČNB proti hypotékám na straně poptávky?

Například u projektu v Beřouně to vidíme, u luxusního segmentu, kam řadíme typové projekty v Praze 6, to vidět není. Opatření bohužel postihuje ty, kteří potřebují bydlet.

EB Nedostupnost bytů se stala i politickým tématem,

padají návrhy na omezení spekulací s byty...

Když neexistuje doopravdické nájemní bydlení a omezí se nákupy za účelem pronájmu, dostane trh jen další ránu. Jediné, co má smysl, je systematicky podpořit nájemní bydlení. To se pak stane konkurenčním produktem v rozhodování o bydlení. Nyní lidé od pronajímatelů vesměs dostávají smlouvu na rok, není tam jistota. Ani pro developery. Těm se nájemní bydlení nevyplatí dělat, protože návratnost je nízká, úrokové sazby jsou

vysoké, banky chtějí vysokou equitu. Zásahy proti investičním bytům by zase jen zvýšily nájem a deficit nevyřeší.

EB Vylučujete tedy do budoucna projekty v oblasti nájemního bydlení?

Nevylučujeme je, ale nedává to nyní finančně smysl. Pro nás by to byl produkt, který by dával logiku, protože má hodně synergii s tím, co děláme. Systém je pro nás stejný: obchodník by místo prodeje na konci nabízel pronájem. Jenže finančně to nefunguje.

EB Ani fondy nájemní byty kupovat nechťejí?

Fondy by i chtěly, ale problém je, že nájem je korunný produkt. A návratnost projektu versus to, co musejí splatit bance a samy do toho vložit, se nevyplácí. Bavili jsme se s jednou bankou o podmínkách projektu pro nájemní bydlení a nemá to cenu. Chce dvojnásobnou equitu proti vlastnickému projektu. Neumíme to financovat. To není chamtivost, ale zkrátka nám to nevydělá ani to minimum, co naši investoři chtějí z projektu dostat. Ale máme i v tomto případě výjimku, díváme se na projekt nájemního bydlení v Brně, naproti Vaňkovce.

EB Pomohly by rozproudění nájemního bydlení třeba nějaké státní záruky?

Určitě by to byla cesta, děje se to leckde na světě. Stát by dal najevo, že to podpořit chce. Podobně to fungovalo v mnoha odvětvích, třeba počítače jsou, kde jsou, protože USA byly svého času největším kupcem čipů. Kdyby to bylo vnímáno jako strategické rozhodnutí, akcelerace přijde.

EB Byli jste někdy součástí takových diskuzí?

Několikrát. Musím říci, že město to bere odpovědně a baví se o různých nápadech i s námi developery. Snaží se najít řešení.

EB Z které části politického spektra tato snaha jde?

Ze všech. Možná mají různé názory, ale naléhavost řešení této věci vnímají všichni.

EB Jsou na trhu zajímavé projekty, kterými byste si doplnili portfolio?

Díváme se na pár věcí, problém je ale cena pozemků. Jsou drahé, jejich majitelé nevnímají inflaci nákladové části, ale zároveň jsou velmi informovaní o ostatních věcech. Ceny se dostaly na nějaký strop, zespoda je tlak z hlediska nákladů, tudíž naše marže je pod velkým tlakem. Asi to nyní děláme s historicky

EB Prozradíte detaily?

Nyní zanedbané území v sousedství stanice metra Želivského nahradí nová čtvrť, která symbolicky ukončí Vinohradskou třídu. Postupně zde vyroste celkem pět rezidenčních domů společně se stejným počtem administrativních budov. Vše propojí centrální pěší bulvár s obchody a restauracemi a náměstí s multifunkčním kulturním centrem. Zde bude sál pro několik set diváků

Rezidenční trh je solidní, ceny v Praze se klidně ještě mohou zdvojnásobit. Proč ne, když je tlak na růst platů.

nejnižší marží vůbec. Úrokové sazby šly nahoru, prodejní ceny se zastropovávají a je obří inflace stavebních nákladů.

EB Kolik metrů pozemků máte nakoupeno?

Kolem 400 tisíc metrů čtverečních, co máme na development.

EB Kolik z toho je již s územním rozhodnutím?

Dá se říci, že většina. Nejzajímavější je na projekt Hagibor.

a sídlo souboru PKF - Prague Philharmonia. Součástí bude i obrovský dvouhektarový park. V rámci první etapy, jejíž výstavba začne již letos na podzim, vyrostou dva bytové domy. Náklady na celý projekt překročí devět miliard.

EB Když odhlédneme od rezidencí, jak si stojí trh komerčních nemovitostí?

Ekonomie se stále daří, firmy rostou nebo nové přichá-

zejí do Česka. Kromě toho se v cyklech dál obnovují nájemní smlouvy. V roce 2016 se dostavělo jen 35 tisíc metrů čtverečních komerčních ploch, což je deficit, který se stále vyroste celkem pět rezidenčních domů společně se stejným počtem administrativních budov. Vše propojí centrální pěší bulvár s obchody a restauracemi a náměstí s multifunkčním kulturním centrem. Zde bude sál pro několik set diváků

EB Právě do výstavby regionálních obchodních center jste se pustili nedávno. Co s těmi projekty chcete dělat? Přece jen je to trochu netypická věc, ne?

Proč netypická? Naopak, to je to, co by se mělo dělat. Naše projekty jsou ale vždy v centrech měst na pěších zónách nebo hned vedle.

EB Jste především rezidenční developer, proto netypická.

Crestyl byl primárně komerční developer. Ale lidé nás znají jako developera rezidenčního, protože marketing máme nasměrovaný hlavně takto. Diverzifikace dělá naši firmu odolnější proti ekonomickým cyklům a zpomalení. Rádi bychom si v portfoliu nechali nejlepší nemovitosti, které stavíme. Je pro nás důležité mít stálý příjem z klíčových projektů, o kterých víme, že budou stabilně obsazené. Nemůžeme držet úplně všechno.

EB Proč ne?

Záleží na typu projektu. Někde máme partnery, někde investory, kteří projekt chtějí prodat. Jenom o tom, co vlastníme sami, můžeme svobodně rozhodovat. Ale hlavním kritériem je, jestli projekt má ještě prostor k dozrání a vytváření další hodnoty.

EB To je co třeba?

Například projekt Náměstí republiky 7. Ten bychom si rádi nechali dlouhodobě v portfoliu. Savarin je projekt, který si musíme nechat minimálně pět

sedm let. Je tam hodně návazné manažerské práce, musíme dohlédnout, aby prostor byl živý, měl atmosféru. Ale třeba Kladno brzy dozraje a budeme se muset rozhodnout, co dál.

EB Portfolio nemovitostí, které chcete provozovat delší dobu, je tedy takový váš investiční fond?

Ano.

EB Na jak dlouho a jak velký má být?

Díváme se na všechny možné projekty a chceme mít z těch, které máme ze 100 procent v portfoliu, ročně příjmy minimálně dvacet milionů eur.

EB Spadají tam tedy všechna regionální centra?

Jablonec, Kladno, pražský Dock. Když něco dokončíme, může to tam jít. Díváme se na to portfoliově, jako kdybychom byli investiční fond.

Omar KOLEILAT (43)

- Podnikatel s česko-libanonskými kořeny vystudoval v Libanonu architekturu, magisterský titul v oboru investice do nemovitostí získal na britské College of Estate Management v Readingu. V roce 2002 založil s bratrem developerskou firmu HUTS Development. O tři roky později pak s privátní investiční skupinou GEM spolu s rodinou založil Crestyl. Firma výrazně posílila v roce 2007 po akvizici společnosti ICKM. Loni patřila Crestylu podle počtu prodaných bytů 12. příčka na pražském trhu s podílem 1,8 procenta, jak vychází ze zjištění Deloitte. Zároveň má jeden z největších podílů na aktuální výstavbě nových kancelářských ploch.

Buen camino!

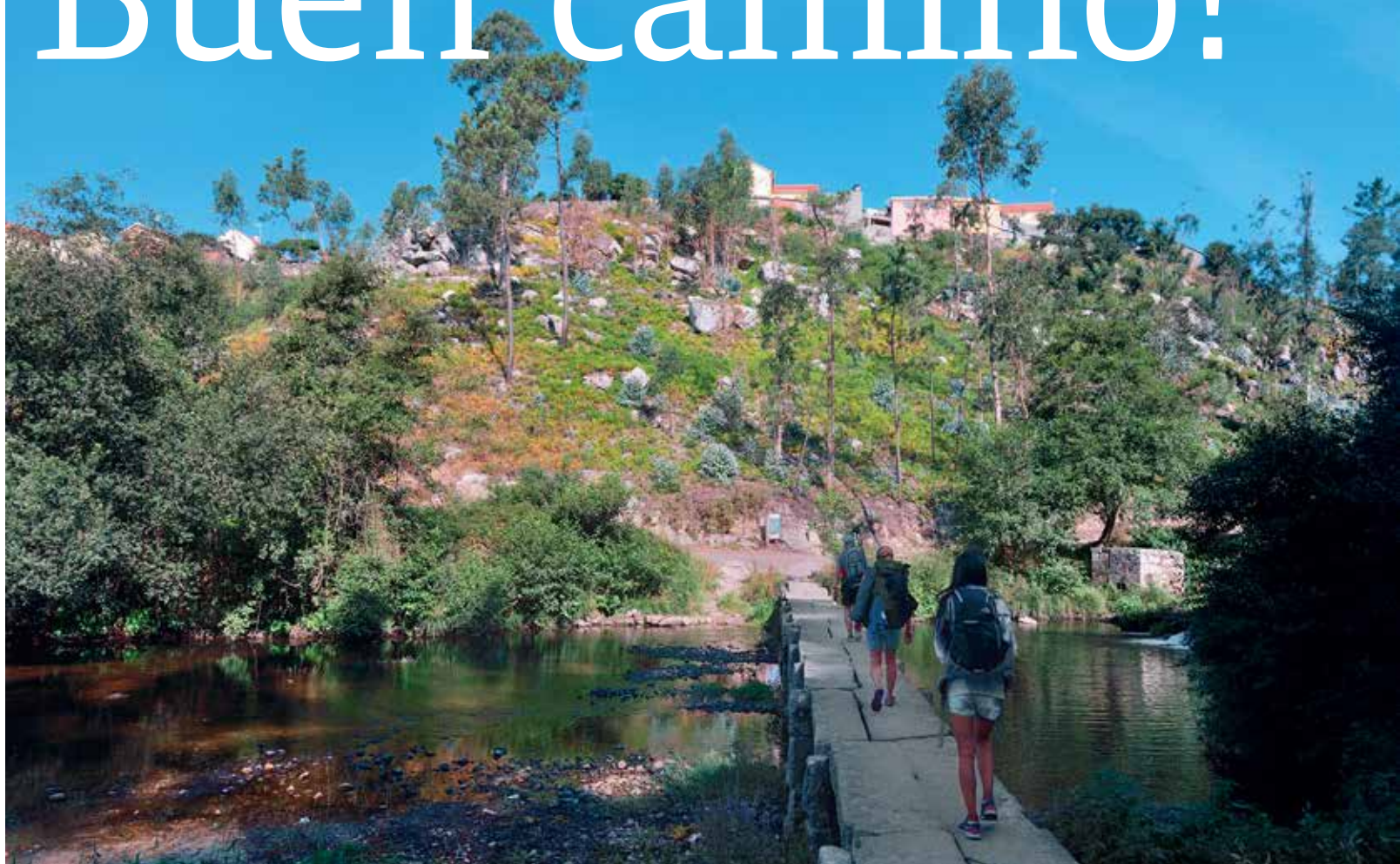

Foto Honza Čermák 5x

Kdo si potřebuje **pročistit hlavu** nebo má za sebou těžké období a uvítal by odříznutí od každodenní reality či chce prostě **pojmout dovolenou jinak**, měl by zvážit možnost stát se na čas poutníkem. **Svatojakubská pouť** je přesně ten případ, kdy cesta je cíl.

Honza ČERMÁK

Formálním cílem Svatojakubské pouti je hrob svatého Jakuba Staršího v katedrále ve španělském městě Santiago de Compostela. Proto se také ve španělštině pouť nazývá Camino de Santiago. Ačkoli byl dříve účel cesty pro naprostou většinu lidí pochopitelně úzce spojený s křesťanstvím, dnes lze na trase potkat spoustu lidí, pro něž není tenhle aspekt klíčový. Duchovnímu

rozměru cesty se ale jen tak nelze vyhnout, protože nabízí poutníkům spoustu času a příležitostí na přemýšlení. O životě, o sobě, o svém okolí...

Začátečnická opatrnost

Existuje dvanáct základních tras, které začínají ve Francii, Anglii, Španělsku a v Portugalsku. Značky s vyobrazením žluté mušle hřebenatky

ale lze nalézt i v Česku, kde je vytyčeno hned několik tras, z nichž ta nejstarší začíná v Praze u zbraslavského kláštera. Vydat se do Santiaga z naší domoviny by byl hodně odvážný krok, na nějž dva týdny dovolené rozhodně stačit nebudou. Pro začátek je vhodnější zvolit jednu z nejkratších tras, kterou je cesta portugalská. Vybírat je možné mezi pobřežní a vnitrozemskou

variantou. Jakožto poutníkovi ze země postrádající moře mi lákavější připadla ta pobřežní, na níž jsem se na konec opravdu vydal. Podle slov těch, kteří měli možnost srovnání, je ze zmíněných dvou jednodušší a hezčí.

Zahájit se dá v Lisabonu, ale pokud je to pro někoho první pokus o pěší turistiku takového rozsahu, raději by se měl spokojit s Portem. I tak jej bude čekat zhruba dvě stě osmdesát kilometrů po svých, což by se mělo zvládnout za dvanáct dnů. Pro mě osobně je Porto jedním z nejkrásnějších měst v Evropě. Svědčí o tom už výhled od místní katedrály, kde se za dvě eura vyzvedává nezbytný pas poutníka. Do něj se cestou sbírají razítka

v kostelech, ubytovnách, restauracích, kavárnách, obchodech a na dalších místech. Razítka jsou nejen hezkou památkou, ale také nezbytnou podmínkou pro

to, aby se mohl člověk ubytovat v poutnických ubytovnách a na konci pouti získat diplom za absolvování cesty.

Pouť bolí

Ale vzhůru na cestu. Co poutníky čeká? Zpočátku převážně moře. Krásné pláže, vlny tříštící se o útesy, rybářské vesnice, městečka a města. Rovinky a svěží mořský vánek, což každý během teplejších měsíců v roce určitě ocení. Stejně jako úzke stinné uličky vinoucí se historickými městy nebo chladivé prostory kostelů. Těšit se lze i na první ubytování. Po prvních 27 kilometrech jsem nesnil o ničem jiném než o sprše a posteli. Poutník by měl přespávat ve speciálních „albergues“, které jsou nejjednodušší a také nejlevnější volbou. Ovšem z okolních paland se bude ozývat chrápání cizích lidí a někteří z nich budou vyrazet na další úsek pouti dřív, takže klidný spánek bude spíš výjimkou. Na druhou stranu únava uspí spolehlivě.

Ráno dotyčný nejspíš zjistí, že pouť bolí. Ale nedá se nic dělat, další kilometry čekají. Každý den je to jiné. Někdy procházka zemědělskou oblastí, přes vinohrady, jindy krásnou přírodou, kouzelnými lesy, historickými městy, postupně se přidávají i stoupání. Tu a tam se cesta vrací k osvěžujícímu moři. Pátý den se překročí hranice mezi Portugalskem a Španělskem. I když slovo překročit zrovna v tomto případě není úplně přesné: přes zátoku totiž poutníky převezí člun.

Španělská část cesty se liší nejen jazykem, ale i rázem krajiny, architekturou, chováním místních a atmosférou. Já osobně jsem se lépe cítil v Portugalsku, kde jsem se například zamiloval do jednoho starého domu s největší magnolií, jakou jsem kdy viděl. Stála u kamenného mostu, pod nímž potok s ledově studenou vodou lákal k osvěžení bolavých nohou. Předposlední den pouti jsme se ubytovali v kamenném domě u starších manželů, kteří nám svou srdečností vehnali slzy do očí.

KRÁSY HISTORIE. Cestou na pouť čeká i půvabné portugalské městečko Viana do Castelo.

ŠESTÝ DEN NA CESTĚ.

Na španělském pobřeží panuje spalující vedro.

OSVĚŽENÍ.

Vítané ochlazení skýtají úzké křivolaké uličky zdejších měst.

Vlastní cestou

Celá pouť je vlastně mozaikou takových zážitků, setkání, okamžiků. A hlavně dlouhých hodin, během nichž si lze srovnat v hlavě spoustu věcí. Proto možná nebude člověk v cíli před katedrálou v Santiagu skákat štěstím do nebes.

Alespoň u mě se žádná velká euforie nedostavila, spíš úleva. To hlavní se totiž událo v předchozích dnech, kdy jsem přemýšlel mimo jiné o opojnosti nezávislosti. O tom, že si každý jdeme svou vlastní cestou a všechno máme ve svých vlastních rukou. Uvědomil jsem si, že bolest je součástí života

a je jenom na nás, jak s ní naložíme. Zda budeme sedět v koutě a brečet, nebo každý další den vstaneme, nasadíme na záda batoh a půjdeme dál na své cestě bolesti navzdory.

Více tipů na cesty v časopisu
LIDÉ A ZEMĚ

RADY NA CESTU

- Kdo si pohrává s myšlenkou vydat se na Svatojakubskou pouť, bude se mu hodit následující desatero tipů. Vztahují se k absolvování portugalské cesty v létě.
- Sbalte si toho co nejmenší. Každé kilo představuje zátěž nejen na záda, ale na celé tělo, a hlavně na nohy, které na takovou tíhu nejsou zvyklé a prostě se brání. Budete se pohybovat v civilizovaných zemích, kde se dá všechno koupit nebo vyprat.
- Boty jsou ideální lehké, dobře prošlápnuté, netlačící a s měkkou podrážkou, vzdušné. Pohorky bych si nebral. Budete se pohybovat po různých druzích povrchu, od dřevěných desek a lesních cest až po nepříjemné dlažební kostky.
- Nepotřebujete žádnou mapu. Trasa je dobře značená, i když někdy chvilku trvá, než šipku zahlédnete.
- Neumřete hladu ani žízní. Po trase jsou kavárny, restaurace, stánky, obchody nebo samoobslužné automaty. Jen je potřeba dát si pozor na siestu – odpoledne je naprostá většina uvedených zařízení zavřená a otevře se zase až večer. Samozřejmě je potřeba mít s sebou vždycky vodu.
- Platební karty vám někde budou k ničemu, ale ve větších městech jsou platební terminály i bankomaty běžné.
- V létě vycházejte co nejdřív. Vedro může být hodně nepříjemné, teplota kulminuje mezi třináctou a patnáctou hodinou, ještě pozdě odpoledne může být opravdu horko. A alespoň budete mít večer sílu a čas se projít po městech, do nichž dorazíte, často je co k vidění. Krom toho budete mít větší šanci na postel v ubytovně.
- Nepřeceňujte se. Osobně považuju za mezních 25–27 kilometrů denně, víc už nebylo příjemných a tělo potřebuje čas na regeneraci.
- V Santiagu nedostanete diplom v katedrále, ale v budově nazvané Pilgrim's Reception Office.
- Angličtina není hlavně ve vesnicích a v městečkách ještě úplně běžnou výbavou, takže pár základních výrazů ve španělštině (případně i v portugalské) rozhodně není na škodu. Poutníci se zdraví Bom caminho (v Portugalsku) nebo Buen camino (ve Španělsku).

Foto: ČTK/ŠK

OSLAVA KONÍ. Národní hřebčín Kladruby nad Labem zve na sobotu na slavnostní Den starokladrubského koně a Muzejní noc 2019. Současně se bude oslavovat 440 let od založení dvorního hřebčína. Návštěvníci uvidí také vystoupení starokladrubských koní pod sedlem i v zápřehi nebo ukázky drezury a vícespřeží.

HORSKÁ KOLA.

V Novém Městě na Moravě se dnes a zítra jede nejprestižnější závod Světového poháru horských kol. Českých závodníků by se mohlo představit téměř třicet, na úvodní závod SP do Německa jich cestovalo sedmnáct. Fanoušky čeká spousta novinek od tratí přes čipovou technologii plateb až po kvalitnější stravování.

BEERFEST OLOMOUC. Osmnáctý ročník největšího pivního festivalu v Česku se koná do soboty tradičně v areálu olomoucké Korunní pevnůstky. Návštěvníci mohou ochutnat okolo 150 značek piva počínaje klasickými desítkami až po pivní speciály z produkce více než 43 pivovarů z Česka, regionálních pivovarů a minipivovarů.

MISTROVSTVÍ SAJKÁR. Terén sv. Petra ve Stříbrě na Plzeňsku hostí v neděli mezinárodní mistrovství ČR sajdkár a čtyřkolek. Atmosféra závodů silných strojů před zaplněnými ochozy přírodního amfiteátru opět vytvoří jedinečné „peklo Západu“. Vystoupí také kaskadér na čtyřkolce Richard Mošna.

ŠUMAVSKÉ STEZKY.

U příležitosti představení projektu Putování srdcem Evropy bez hranic budou zítra v Kašperských Horách otevřeny naučné stezky Zlatá stezka a Zlatá cesta. Kašperskohorská větev Zlaté stezky dlouhá 24 kilometrů a Zlaté cesty měřící 26 kilometrů přibližují významnou středověkou obchodní komunikaci spojující Čechy s Bavorskem.

E15

PREMIUM

NOVÉ TECHNOLOGIE

**Kdo vyhrává a kdo je ze hry:
Příběhy digitální transformace byznysu**

**CIIRC, budova B-Respirium
6. 6. 2019**

**Program:
8.30-9.00 registrace
9.00-14.00 moderovaná panelová diskuze**

**Moderátoři:
Jakub Železný a Karel Javůrek**

Vstupenky objednávejte na
events.e15.cz/konference-nove-technologie/

Cena vstupenky 1990 Kč bez DPH.

úvodní slovo Karel Havlíček - ministr, Ministerstvo průmyslu a obchodu
úvodní slovo Pavel Smutný - prezident, Česko izraelská smíšená obchodní komora

hlavní řečník Diego Saikin - M.Sc. Engineer, Arberobotics

Blok 1: NOVÉ TECHNOLOGIE A UMĚLÁ INTELIGENCE

Řečníci:

Milan Habrcetl - Cyber Security Specialist, Cisco Systems

Jiří Beran - koordinátor marketingu a dispozic, Audi

Martin Hudoc - ředitel IT Consulting, Deloitte

Luboš Král - vědecko-výzkumný pracovník, Centrum umělé inteligence FEL, ČVUT

Blok 2: DIGITÁLNÍ SVĚT A BEZPEČÍ, TECHNOLOGICKÉ START-UPY

Řečníci:

Milan Habrcetl - Cyber Security Specialist, Cisco Systems

Jiří Formáček - CEO, GreyCorbel Solutions

Ondřej Tomas - Co-Founder, CEO, MindForge

Přemysl Rubeš - výkonný partner, Bohemia Venture Capital

Blok 3: DISRUPCE ODVĚTVÍ

Řečníci:

Andrea Gontkovičová - Director RRP CZ, SK and HU, Philip Morris International

Matěj Dusík - R&D Strategy and Technology Manager, Konica Minolta Laboratory Europe

Jozef Kepeši - Co-Founder, Kiwi.com

Martin Pavlík - Product Manager, Zonky

závěrečné slovo Diego Saikin - (izraelský start-up SpaceLL, vývoj unikátního plavidla Sparrow)

Generální partner:

Hlavní partneři:

Deloitte.

PHILIP MORRIS ČR

Audi

ČESKO
SMÍŠENÁ
IZRAELSKÁ
OBCHODNÍ KOMORA

Partner:

KONICA MINOLTA

ŠKOENERGO

zonky.cz

KIWI.COM

Čínské banky dbají na přesné názvy společností, chyby se netolerují

Obchod mezi českými a čínskými společnostmi roste, na základě toho také putuje čím dál více peněz oběma směry. Podle výkonné ředitelky pro Transakční a platební služby Komerční banky **Jany Švábenské** převody stále přinášejí jistá úskalí.

A to i přesto, že Komerční banka provádí platby v jüanech (CNY) - jak jednorázové transakce, tak i trvalé příkazy - již od roku 2010.

Co by měli podnikatelé, kteří platí do Číny, především vědět?

Pro bezproblémové doručení platby partnerovi v Číně je nutné uvést přesný název příjemce. Problémy mohou nastat zejména s dlouhými názvy čínských společností. Čínské banky striktně kontrolují přesné názvy včetně teček či pomlček. Možnost zkratk v názvu čínské banky netolerují, a to ani v případě všeobecně známých zkratk, jako je Ltd., pokud v názvu společnosti je Limited. Pokud je název příjemce delší než pole v aplikaci přímého bankovníctví, lze omezený počet v řádku obejít tak, že klient při zadávání pokračuje plynule dále na dalším řádku, který je určen pro adresu příjemce. Za posledním písmenem názvu pak zadá adresu, pokud se nevejde, pokračuje na řádku město.

A jak je to naopak, při platbách z Číny do Česka?

Pro bezproblémové doručení platby do Komerční banky doporučujeme, aby klient předal svému obchodnímu partnerovi v Číně platné číslo účtu ve formátu IBAN, swiftovou adresu KB (BIC) KOMBCZPXXX, název a adresu, pod nimiž je jeho účet veden. Pokud je převod proveden v jiné měně, než v jaké je veden účet na straně KB, lze doporučit sjednání individuálního kurzového obchodu (E-trading). Platby lze provádět v měnách, které jsou uvedeny na kurzovním lístku KB, obvykle to jsou eura, americké dolary, ale platby je možné zasílat i v jüanech.

Je tedy možné obchodovat přímo a převádět koruny na jüany a opačně?

Ano, platby mohou být prováděny v částce předpokládaného obchodu, tedy takové, která je uvedena na faktuře. Dále je možné provádět transakce pro účely úhrady ceny

Foto: archiv KB

JANA ŠVÁBENSKÁ

Do Komerční banky nastoupila v roce 2000, od roku 2010 zastává pozici výkonné ředitelky Transakčních a platebních služeb. Mluví plynule anglicky, německy, francouzsky a rusky. Je dlouholetou členkou výkonné rady Mezinárodní obchodní komory a předsedkyní Bankovní komise.

za zboží nebo služby od právnických osob se sídlem v Číně, které mají oprávnění přijímat a/nebo vysílat platby v čínské měně.

Čeští obchodníci často narážejí na problém dvou měn v Číně. Kromě jüanu se setkávají také s pojmem renminbi...

Čínská měna se oficiálně nazývá renminbi, což v překladu z mandarinštiny znamená „měna lidu“. Oproti tomu jüan je oficiální účetní jednotkou. Oblíbenou analogií k vysvětlení vztahu mezi pojmy renminbi a jüan je vztah mezi pojmy šterlink a libra nebo v USA federální rezervní bankovky a dolar. Z toho vyplývá, že s jakýmkoli vyjádřením ceny se vždy setkáváme v dolarech, librách či v jüanech, nikoli ve federálních rezervních bankovkách, šterlincích nebo v renminbi. Ačkoli oficiálním ISO kódem jüanu je CNY, často je pro něj používána i zkratka RMB. Směnný kurz čínského jüanu byl až do roku 2005 pevně fixován na americký dolar v kurzu 8,28, později 8,11. Nyní je navázán na vývoj kurzů měn v měnovém koši, kde jsou hlavními měnami americký dolar, euro, japonský jen a jihokorejský won.

Jsou nějaké výhody při platbách v čínské měně?

Výhodou při platbě v jüanech může být poskytnutí slevy ve výši jednoho až tří procent čínským obchodním partnerem a také vyšší pravděpodobnost získání zakázky na čínském trhu, protože někteří obchodní partneři preferují platby v domácí měně. Při dovozu a zároveň vývozu klientem do Číny lze eliminovat kurzové riziko.

Jak jsou vlastně čínské banky organizovány?

V Číně působí několik kategorií bank různých vlastnických struk-

tur. V první kategorii jsou banky ve vlastnictví státu, které se zaměřují na zahraničněobchodní operace a na rozvojové projekty: Industrial and Commercial Bank of China, Bank of China, China Construction Bank, Agricultural Bank of China. Ve druhé kategorii jsou komerční banky, kde je ústřední čínská vláda obvykle také akcionářem: Bank of Communication, China CITIC Bank, China Merchants Bank. Třetí kategorie zahrnuje lokální banky a do čtvrté kategorie spadají soukromé obchodní banky a zahraniční banky, jejichž počet stále roste.

Je možné použít Komerční banku k převodu peněz mezi Českem a Čínou?

Samozřejmě, Komerční banka zajišťuje standardní platební styk, doporučujeme využívat i služby naší mateřské banky Societe Generale China s pobočkami v hlavních obchodních centrech Šanghaji, Pekingu, Kantonu, Šen-čenu, Tchien-finu a Wu-chanu. SG China poskytuje účty v cizí i místní měně, dokumentární akreditivy, obchodní financování v cizí i místní měně, provádí treasury operace, leasing. K dispozici je také Societe Generale Hong Kong.

Jak je to s hotovostí při cestě do Číny?

Radíme zásobit se hotovostí v amerických dolarech, které lze snadno směnít. Dovoz valut nad pět tisíc dolarů musí být při příjezdu do Číny deklarován. Rovněž vývoz hotovosti nad touto částkou podléhá povinnosti celní deklarace. Komerční banka ani jiná česká banka nenabízejí hotovostní jüany, jen devizy. V České republice je tedy nelze nakoupit. Další možností je výběr jüanů z bankomatu v Číně nebo platba platební kartou přímo u obchodníka.

Jak si zajistit dodávku zboží nebo platbu při obchodování s Čínou

Již v roce 2010 předběhla Čína sousední Japonsko a stala se druhou největší ekonomikou na světě. Ruku v ruce s tím se mění z někdejší globální montovny v jednu z hlavních ekonomik v oblasti vyspělých technologií. S růstem ekonomiky souvisí i rostoucí objem obchodní výměny Číny se světem, Českou republiku nevyjímaje.

Obchodní operace s čínskými obchodními partnery s sebou díky vzdálenostem, odlišným podnikatelským kulturám a menší znalosti prostředí přináší rizika na straně prodávajících i kupujících. K ošetření obchodních rizik a k hladkému průběhu obchodního kontraktu pomáhají bankovní produkty. Vhodným a oblíbeným nástrojem při obchodování s Čínou jsou dokumentární platby - dokumentární inkasa a dokumentární akreditiv.

Dokumentární akreditiv

Nejvíce používaným a zároveň nejoslovanějším nástrojem pro tento účel je dokumentární akreditiv (angl. letter of credit, LC). Dokumentární akreditiv je zajišťujícím i platebním nástrojem, který je celosvětově upraven jednotnými zvyklostmi a pravidly pro dokumentární akreditiv (UCP).

V praxi hlavní výhodou pro importéra / kupujícího spočívá v tom, že k platbě dochází až po odeslání zboží prodávajícím a předložení takových dokumentů ke zboží, které si kupující v dokumentárním akreditivu určil. Jakmile je jednou dokumentární akreditiv bankou otevřen, nemá již importér po splnění podmínek akreditivu prodávajícím možnost jakkoli ovlivnit platbu.

Naopak exportérovi / prodávajícímu přináší jistotu zaplacení, pokud splní podmínky akreditivu, tj. především předloží dokumenty v takové podobě, v jaké jsou akreditivem požadovány.

Akreditiv je velmi variabilní nástroj s mnoha podobami. Jednou z nich je například akreditiv s odloženou platbou. Exportérovi v tomto případě může jeho banka odloženou splatnost profinancovat (tzv. úplatné postoupení budoucí pohledávky neboli forfaiting).

Právě proto, že je akreditiv tak variabilní, může se jeho použití zprvu zdát jako složité. Jedná se však o to nastavit si základní akreditivní podmínky již při prvním

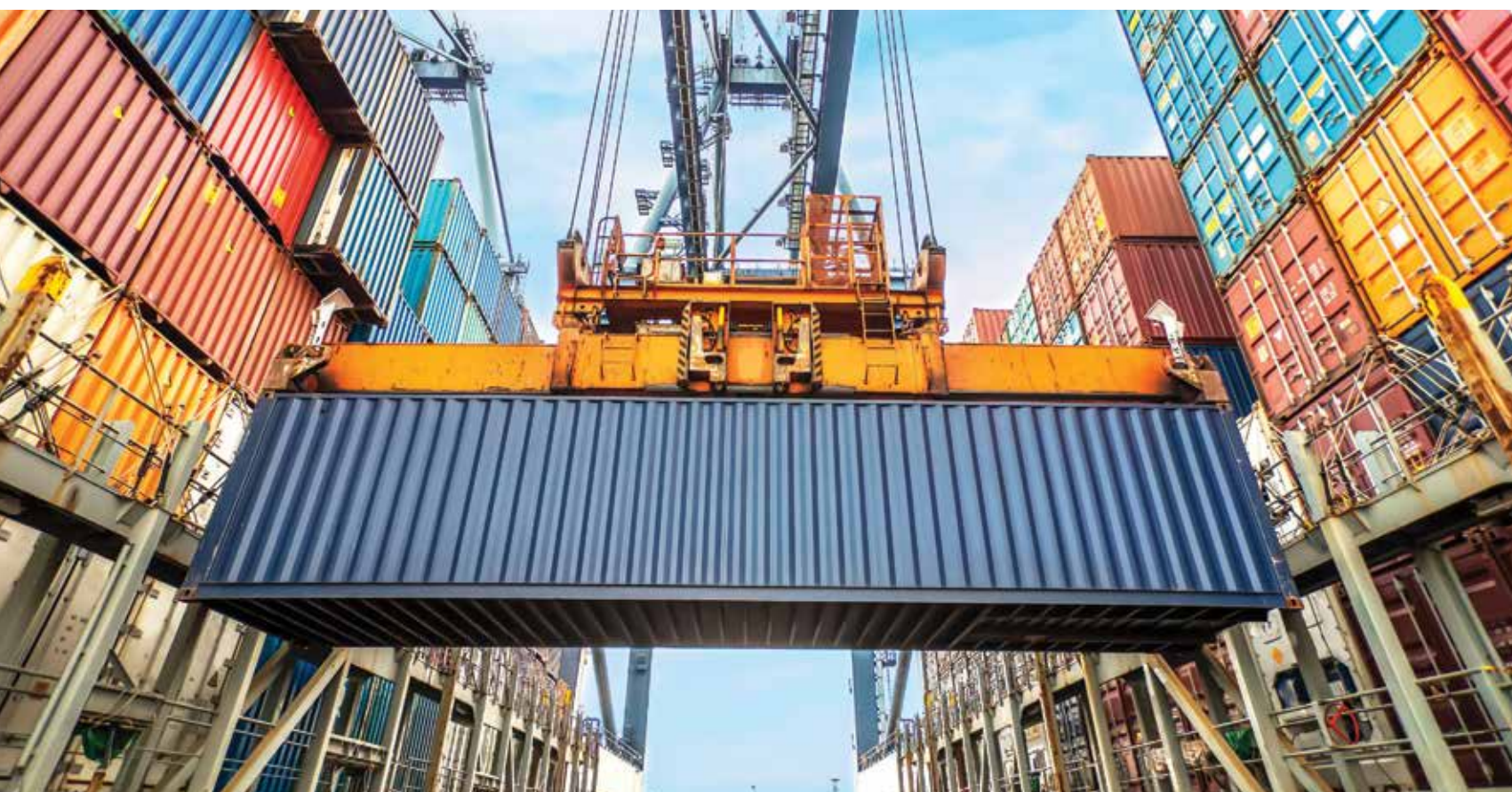
obchodu. Tyto se potom u dalších obchodů již pouze drobně mění. S konkrétním správným použitím akreditivu vám v Komerční bance rádi pomohou regionální specialisté zahraničního obchodu.

Akreditiv také elektronicky

Abychom klientům co nejvíce usnadnili práci, nabízí KB možnost využívat elektronickou aplikaci Trade & Finance OnLine (TF OnLine), která pokrývá oblasti dokumentárních plateb a bankovních záruk. Šetří čas a náklady spojené se zasíláním papírových žádostí, a to například díky možnosti kopírovat žádosti z již realizovaných obchodů pro nově vytvářené. Klienti oceňují i vestavěné logické kontroly, které je upozorní na případné chyby v žádosti.

Aplikace má celou řadu nastavení, je zdarma, funguje 24 hodin v české i anglické jazykové mutaci a se zaškolením pomáhají opět naši specialisté zahraničního obchodu. Velmi oceňovanou je možnost vzdáleného připojení našeho specialisty přímo na obrazovku klienta a poskytnutí rychlé online podpory.

KB

VIDITELNÝ NÁSKOK PRO VÁŠ ZAHRANIČNÍ OBCHOD

kb.cz 800 521 521

Pomůžeme vám zrealizovat podnikatelské aktivity na zahraničních trzích. Nabízíme zkušený tým expertů a zázemí silné mezinárodní skupiny Sociétés Générale.

**BUDOUCNOST
JSTE VY**

KB